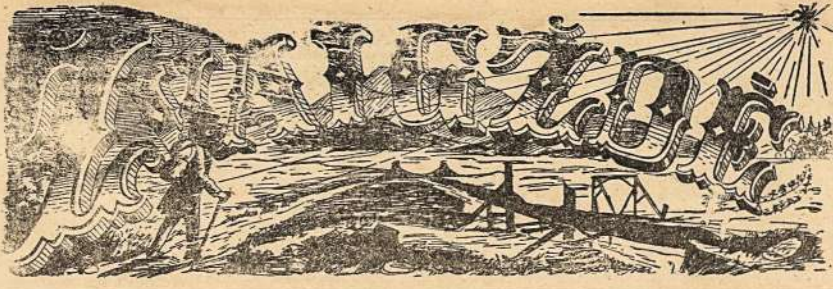

Savaitinis Laikraštis
ŽVAIGŽDĖ
 Išena kas Pėtynčia.
 Kaštnoja ant metų \$2.00,
 Lietuvia 3 rub. Susivien.
 L. R. K. A. sparniams \$1.50.

Abonavimų PAREIS:
 12 mėnų p. m. \$2.00
 6 mėnų p. m. \$1.50
 3 mėnų p. m. \$1.00

Korrespondencijas ir pinigų
 stundai reik adresuoti:
ZVAIGZDE, Shenandoah, Pa.

The Lithuanian Weekly
"ZVAIGZDE" — THE STAR
 published every Friday at 15 West
 Oak St., Shenandoah, Pa., by Lithu-
 anian Catholic Publishing Co.
 Rev. A. Munkas, Pres. and Sec'y.
 J. Skirmunt, Treas. and Editor.

Subscription \$2.00 a Year
 to members of "R. C. A. of A." \$1.50

Rates of Advertising:
 One inch once . . . \$ 0.50
 One inch one month . . . 1.50
 One inch per year . . . 12.00

All communications must be addressed:
ZVAIGZDE, Shenandoah, Pa.

OFFICIAL PAPER OF LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF A. **Savaitinis Katalikiskas Laikraštis, Organas Susiv. Lietuviu R. Kataliku Amerikoje** Registered as second-class matter Dec. 19, 1904, at the Post Office at Shenandoah, Pa., under the Act of Congress of March 3, 1879.

Nr. 46 SHENANDOAH, PA., 15 D. LAPKRICIO (NOVEMBER) 1907 M. **Metai VII**

Iš Visur.

RUSIJA.

LIEPOJUJE policija pada-
 rė revizija keliose emigraci-
 jos agenturose ir sukonfiska-
 vo daugybę neteisingu
 emigracijos pasportu, ku-
 riuos ten dirbdavo labai su-
 maniai. Iš tos priežasties
 suarežavo kelis agentus ir
 daug emigrantų (šėviu), pa-
 širengusių jau iškelti ir
 Ameriką su tokiais paspor-
 tais. Prekyba su neteisain-
 gais pasportais Liepojuje jau
 tiesiai nuo seniai ir pardavi-
 nėta juos drauge su laivakor-
 tėmis.

SPANIJA.

Madridio laikraščiai pra-
 neša, kad Torre la Ribera,
 Huesca provincijoje, peritą
 savaitę buvęs smarkus žemės
 drebėjimas. Daug na-
 mų tapo sugriauta, o kiek
 gyvasių dingto, tuo tarpu
 dar nežinia. Žmonės apimti
 didele baime ir nusiminimu;
 daugumas jų liko be pa-
 stogės.

stovų šoko ant Sternberg'o,
 kuris vienok nebėgo nuo jų,
 bet ramiai sau rėkė cigara
 ir su atstatytomis alkūnė-
 mis laukė prisitartinant nors
 vieno, kad parvertus jį ant
 žemės. Mat Sternberg'as
 esąs labai drūtas vyras. Ta
 dieną išvengimui paledusių
 ginčų grovas apledo ant
 lėnųto sale, bet apriškė,
 juog ant rytojaus ateis su
 užtaisytu revolveriu apsigy-
 nimui nuo socialistu.

Pusė Tiltės gyventojų —
 lietuviai. Daugumas nuo
 laukų atsitraukę ir žemės
 vokiečiams pardavę, persi-
 dangina miestan pasišėtę.
 Ir kaip tik atsiranda mieste,
 tuojaus tampa „tikrais“ vo-
 kiečiais: su vokiečiais drau-
 gaus ir bičiuliaujasi, ir jų
 draugijų narius įstoja. Vieu-
 nu žodžiu, skaito sau už gar-
 bę, kad gal būt vokiečių
 „klapčiukai“. Dabar jau
 steigiamas grynai lietuviškos
 draugijos visokios rūšies;
 tečiaus ir tas draugijas negali-
 ma ne trumpa pritraukti
 lietuvių. Nebeturi jie jokio
 tautinio jausmo; o kame jo
 nors truputis rastųsi, tai
 kiti nutauteliai prišokę ga-
 lutinai nuslopina. Lūdnas
 mūsų padėjimas dėl visokių
 priežasčių ir vyriaių sąlygų.
 O ginklų jokių neturime sa-
 vo smaugikas apsiginti.

Neturime jokio vado —
 laikraščio, kursai mums ke-
 liu rodytų ir nuo visų užpo-
 likų užtartų. Rodos, išėina
 keletas laikraščių, kurie
 „lietuviškais“ pasivadina,
 bet jie veik visados pasirodo
 didžiausias lietuviškumo
 priešais. Toli yra tyčia skį-
 riami to juodiško darbo
 tarp savo viengėnių dirbtų.
 Nesmagu paduoti gerbia-
 miemsiais skatytoms to-
 kias žinias, bet ką padarysi,
 kad jos tokios yra? Negalė-
 dami savo sirdgėlos tarp na-
 miškių išreikšti, neturėdami
 laikraščio, kursai savo skil-
 tyste talpintų prispaustųjų
 raudą, krišplamės ir gerb-
 viengėnius. Mės juk vis-
 broliai esame. Lai nebūna
 tos klaidžios nuomonės, būs
 mės kitos giminės esame!
 Tėvieniija mus visus bend-
 ros tautos dvasia, bendro
 žmoniškumo!... „V.“

Iš Prūsų Lietuvos gyvenimo.

Tiltėje 18 d. š. m. atiden-
 gė nauja geležinė tiltą per
 Nemuną. Tiltu atidengtu
 atkeliavo vienas karaliūnas
 (princas), kaip vokiečių
 kaizerio vietininkas. Tiltą
 priminė „Koenigin Loui-
 sena bruecke“ — Karalienės
 Lūdvikos tiltu, atminčią
 kokios ten Prūsų karalienės.
 Tiltė prtvino daugybę
 žmonių, subėgusių to kara-
 liūno pasiūteretu. Ypačiai
 daug atkeliavo kaimiečių
 lietuvių, kaip ištole girdėjo:
 „puolandis garbės savo
 žemės tėvui (kaizeriui) arba
 jo vietininkui atiduoti“.
 Juokingai išrodė, kaip vis-
 kiek senukai ir senutės jau iš
 pat ankstybo ryto pradėjo
 rinkties prie tilto.

Prūsų lietuvių kaizerio
 garbinimu toli pralenkia pa-
 čius vokiečius. Lietuviai
 pirmą vietą užima garbinime
 valdžios ir valdininkų. Va-
 dindamies „padonais“ (Un-
 terhanen) ir žėdiuojasi, kad
 gali „savo“ karaliui, tai yra
 vokiečių kaizeriui karūme-
 nėje tarnauti. Kas kariūme-
 nėje netarnavęs, i ta su pa-
 niekinimui žiūr. Visas val-
 džios įstaigas pripažįsta sa-
 vai geromis. Prigimta savo
 kalbą niekina, užtat giria
 vokiečių kalbą ir jų būdą.
 Net ir apyseni kaimiečiai
 stengiasi vokiškai kalbėti,
 norint kiekvienas vokiškai
 ištartas jų žodis parodo juos
 lietuviams esant. Jie patys
 tečiaus pasakys: „Pirma, ro-
 dos, buvome lietuvininkai,
 dabar ale esame „ganz

deutsch“ — visiškai vokie-
 čiai“. Teip seniai. Apie jau-
 nuomenę nebėra ko nei be-
 kalbėti: ta vokieškoje mo-
 kykloje tikrai jau užauga
 vokiečiai.

89 kuopa, Mahanoy Plane,
 Pa.: Karalina Povilaitienė.

61 kuopa, Duryea, Pa.:
 Antanas Bulavyčius, Ona
 Bulavyčienė.

78 kuopa, Dubois, Pa.:
 Juozas Navickas, Antanas
 Jakulis, Stasius Laučinas,
 Simanas Stankevičius, A-
 dalius Stankevičius, Motie-
 jus Rudzevičia, Antanas
 Markelionis, Aleksandras
 Arla, Alzbieta Arlienė, An-
 drius Mankauskas, Marė
 Mankauskienė, Petras Ste-
 panauskas, Domininkas Ste-
 panauskas, Juozas Pto-
 kauskas, Simanas Korkiale,
 Vincas Markelionis, Juozas
 Lūknevičia, Jonas Cimarmo-
 nas, Pranas Voršila, Anta-
 nas Bulkus, Vincas Stanley.

85 kuopa, Chicago, Ill.:
 Jonas Pankštis, Silvestras
 Pankštis, Anielė Pranicokaitė,
 Stanislava Pranicokaitė,
 Petras Petraitis, Kazimieras
 Sakunaitis, Marijona Bra-
 zauskaitė, Salomea Kazokai-
 tė, Domicilė Drukenienė,
 Juozapas Vosilkas, Ona An-
 tūšienė, Elzbieta Juktanai-
 tė, Kotrina Žiogienė, Domi-
 ninikas Žiogas, Bronislovas
 Galinskis, Elena Trakinaitė,
 Bronislovas Kučinskis, Ona
 Urbutaitė, Stanislava Poš-
 ka, Stanislavas Oiberkis,
 Juozapas Totorielius, Au-
 gustinas Gaučas, Kazimieras
 Niedvaras, Karolius Raita,
 Petras Mockela, Petras Nie-
 dvaras, Adomas Grigutis,
 Jonas Bagdomas, Antanas
 Juškevičia, Pranciškus Za-
 jenčauskis, Jonas Klimavi-
 čia, Antanas Kasparavičia,
 Adomas Gančas, Petronėlė
 Urbutaitė, Joana Dautorai-
 tė, Tamošius Pankštis, Ago-
 ta Kasmanšienė, Konstan-
 cija Banevičienė, Viktoras
 Javra, Motiejus Dobilas, Jo-
 nas Stančius, Stanislavas
 Urbanas, Jonas Jankauskis,
 Petras Leskevičia, Jonas
 Jancevičia, Jonas Sondaras,
 Magdalena Drukenaitė,
 Juzefa Serpitaite, Kazimie-
 ras Raita, Adelija Sadauskai-
 tė, Ona Sekrečkaitė, Ona
 Girčaitė, Juozefa Novickaitė,
 Kazimiera Janutavičienė,
 Juozapas Mažionis, Antanas
 Sikšnelis, Antanas Kasmaus-
 kis, Elzbieta Skinderienė,
 Ona Tavorzaitė, Kazimieras
 Makapas, Judita Stulgienė,
 Juozapas Balandis, Boli-
 slovas Novickis, Jonas Pankš-
 ta, Jonas Kontauskis, Anta-

nas Marcinkevičia, Stanilo-
 vas Kasmauskis, Barbora
 Kasmauskienė.

101 kuopa, Chicago, Ill.
 (bajuja): Kun. Edvardas Ste-
 panavičia, kun. Jonas Cis,
 Aleksandra Lemont, Juoza-
 pas Pulpelis, Stanelis Sta-
 nislovas, Mikolas Tananevi-
 čia, Simanas Pileckas, Felik-
 sas Gedvila, Julijona Bar-
 rauskienė, Stanislavas Ado-
 maitis, Pranciškus Bačulis,
 Aleksandras Stepanavičia.

-VAIKU:

1 kuopa, Edwardsville,
 Pa.: Aleksandras Tamulis,
 Stasius Tamulis, Julija Sta-
 kevičiūtė, Marė Staskevičiū-
 tė, Povilas Staskevičia.

11 kuopa, Waterbury,
 Conn.: Alzė Povilavičiūtė.

16 kuopa, Chicago, Ill.:
 Antanas Rudaitis.

21 kuopa, So. Boston,
 Mass. (Draug. Sv. P. ir P.):
 Petras Mikalauskas, Jurgis
 Komičius.

28 kuopa, Luzerne, Pa.:
 Boleslovas Bižiukas, Anelė
 Bižiūtė, Vincas Bauboniū-
 kas, Jonas Bauboniukas,
 Antanas Jakulis, Alzė Re-
 meikiūtė, Anelė Remeiku-
 tė, Juozas Piliackutis, Alzė
 Piliackutė, Antanas Urba-
 navičiukas, Katrė Gegežiūtė,
 Pranas Utarinkas, Anelė
 Bauboniūtė.

38 kuopa, Homestead, Pa.:
 Vincas Anca, Juozas Pau-
 lauskas.

42 kuopa, Brooklyn, N.
 Y.: Teresė A. Krušinskaitė.

77 kuopa, Swoyers, Pa.:
 Ona Mažiškaitė, Antanas
 Maziejlauskutis, Jurgis Ma-
 ziejlauskutis, Albina Vasil-
 jauskaitė, Anelė Vasiliaus-
 kiūtė.

K. Krušinskas, Centr. sekr.

nas Marcinkevičia, Stanilo-
 vas Kasmauskis, Barbora
 Kasmauskienė.

101 kuopa, Chicago, Ill.
 (bajuja): Kun. Edvardas Ste-
 panavičia, kun. Jonas Cis,
 Aleksandra Lemont, Juoza-
 pas Pulpelis, Stanelis Sta-
 nislovas, Mikolas Tananevi-
 čia, Simanas Pileckas, Felik-
 sas Gedvila, Julijona Bar-
 rauskienė, Stanislavas Ado-
 maitis, Pranciškus Bačulis,
 Aleksandras Stepanavičia.

-VAIKU:

1 kuopa, Edwardsville,
 Pa.: Aleksandras Tamulis,
 Stasius Tamulis, Julija Sta-
 kevičiūtė, Marė Staskevičiū-
 tė, Povilas Staskevičia.

11 kuopa, Waterbury,
 Conn.: Alzė Povilavičiūtė.

16 kuopa, Chicago, Ill.:
 Antanas Rudaitis.

21 kuopa, So. Boston,
 Mass. (Draug. Sv. P. ir P.):
 Petras Mikalauskas, Jurgis
 Komičius.

28 kuopa, Luzerne, Pa.:
 Boleslovas Bižiukas, Anelė
 Bižiūtė, Vincas Bauboniū-
 kas, Jonas Bauboniukas,
 Antanas Jakulis, Alzė Re-
 meikiūtė, Anelė Remeiku-
 tė, Juozas Piliackutis, Alzė
 Piliackutė, Antanas Urba-
 navičiukas, Katrė Gegežiūtė,
 Pranas Utarinkas, Anelė
 Bauboniūtė.

38 kuopa, Homestead, Pa.:
 Vincas Anca, Juozas Pau-
 lauskas.

42 kuopa, Brooklyn, N.
 Y.: Teresė A. Krušinskaitė.

77 kuopa, Swoyers, Pa.:
 Ona Mažiškaitė, Antanas
 Maziejlauskutis, Jurgis Ma-
 ziejlauskutis, Albina Vasil-
 jauskaitė, Anelė Vasiliaus-
 kiūtė.

K. Krušinskas, Centr. sekr.

Skaitykite:
 L. K. Federacijos išdo stovis
 under the pastukinio spalpio.

Svarbi Naujiena!
 Jei nori turėti puikų anksinį laikro-
 dį, vertės 20—25 dol., gvanantuotą ant
 20 m. ir anči visada, tai atsigis pas mane
 gaust toki ant išsimokėjimo, mokėdamas
 kas mėnuo 2 dol. Teipgi jei turi uk-
 vaig gali užsirašyti prie išsimokėjimo
 laikrodžių. Tada mokėsi kas pėde po
 1 dol. ir išsimokėsi gauti už 20 dol. laikro-
 dį. Adress:

STASYS STAŠKEVIČIUS
 11 W. Cherry St. Shenandoah, Pa.

LAIKE NELAIMES.
 Išnardėdime ir išimkime kokio sa-
 nario vartok remal

DR. RICHTER'S
Anchor Pain Expeller.

Palengvina, usgirdo ropas. Laikik
 valėdžia namie, ir žiurek kat butu
 esu mes senko ankeru ant virzmas.
 Visi aptekėdė paridėda po 25 ir
 50 centu.

F. Ad. Richter & Co.,
 215 Pearl St., New York

Vargamistra
 ką tik iš Lietuvos, galintis
 vesti ant balsų bažnytini ir
 tautiški chora, pajiesko vietos.
 Meldžiū atsišaukti ant
 adreso: F. Velavičius,
 1093 Leavitt St.,
 Chicago, Ill.

Mėsos Balsamas.

BEAR BALM

Geriamasis valistas nuo reumatizmo, Košis
 ir šlogos, skaudamos geršles, skaudėjimo
 tonozas, pestisios, kratyjos ir viduriosios,
 nuo savigėnos kask, galvos skaudėjimo, ka-
 ro etc.

Kaina buteliui 50 centu.
 G. I. K. gauti visose pėtikose e. r. skaidose
 jei n negaumatė, tai atsiuk: doleri, o
 sau atsiuk: doleri o buteliui ir pats namo-
 cimas ut express.

C. PAVITT (Povinskis)
 aptiekorius
 21 E. Centre str. Shenandoah, Pa.

Old Empire Rye
 yra žyta ariekla, pa-
 dirbta sutinkant pilnai
 su Pensylvanijos Cysto
 Maisto Įstatais.

Empire Distillery Co.
 235 Broadway, New York, N. Y.

Jeigu geri siuas, tai pabandy
 Columbia alaus. Pasiptinantis
 gėrėtas yra tokspat reikalingas,
 kaip pasiptinantis valgis.

COLUMBIA ALUS
 sutramims troskulį ir atgaivys tave
 Parlavėjimams puse pantės bak-
 suose.

Ofisas: 110 So. Main St.,
 Shenandoah, Pa.

Naujai prisirasze
 prie Susivienijimo Liet. R. K. A.

11 kuopa, Waterbury,
 Conn.: Ona Kazlauskaitė,
 Pranas Sembreckis, Ona Riz-
 gellitė, Rožė Rizgellitė, Petro-
 nė Gudoniūtė, Jonas Kaz-
 lauskas, Motiejus Brazaus-
 kas, Motiejus Rinkevičia,
 Jėva Grikauskitė, Antanas
 Markevičia, Antonia Velič-
 kiūtė, Paulina Mataičytė,
 Vladas Lečinskas.

20 kuopa, Philad - nia,

BOTTLED BEER

Kardinolas Gibbons apie darbininkus.

Kardinolas Gibbons'as, galva Rymo Katalikų Bažnyčios Šv. Valstijos, paraišė straipsni apie tiesas darbininkų organizacijų. Sako jis:

Viena iš svarbiausių tiesų darbininkų klasos yra privergiama susijungyti draugais savitarpinei naudai ir apsaugai. Yra tai natūrališka tiesa, kad tie, ką turi vienokius reikalus, susijungę turėtų savo reikalų geresniai vedimu. Tos darbininkų tiesos vienok jokių būdu neturėtų susiaurinti darbininkų tiesas. Neturi ir nepilavo būti nesutikimų tarp darbininkų ir darbdavių, nes abiejų yra reikalingi visuomenės labui ir vienas yra prilingimas nuo antro. Kova tarp darbininkų ir darbdavių yra teigėstina ir bėdinga visuomenei, kaip kova tarp rankų ir galvos būtu bėdinga kūnui.

Tečiau jei darbininkų organizacijos turi tiesas, kurias reikia ginti, ir pasiskundimus, kuriuos reikia taikinti, iš to išeina, kad jos turi turėti ir šventas pareigas, kurias reikia išpildyti, ir pavojus, nuo kurių reikia apsaugoti. Darbininkų organizacijos susideda tankiai iš milijoniško skaitlaus sąnarių, prigulinių prie yvairių tautų, turinčių yvairius būdus ir pažūras ir pertaisunkesnis daiktas sulaukyti tvarką tokioje darbininkų organizacijoje, nei tarpe nedidelio skaitlaus kapitalistų, susijungusių ir korporacijų. Darbininkų sutvarkymui reikalingi vadovai tvirtos noro, mandagumo ir didelio gabumo, kuriems iš širdies rūpėtų gerovę jų organizacijos, o kurie nebandytų užgauti darbdavių tiesas. Jie be perstojeimo turėtų daboti, kad organizacija nepatektų po įtekme kytriu su vadžiotojų, norinčių organizaciją vartoti savo ypatiskiems siekiams.

Turime saugotis kiekvieno žodžio ir darbo priešingo įstatymams. Kiekvienas Amerikos valstietis turi tiesas laukti apsaugos savo teisingo uždarbio. Jokiš žmogus arba žmonių kuopa neturėtų po prievartą, nei po grasinamais užkenkti jo duonos užsidirbimui, nes tankiai įsigal dirba netik už save, bet turi rūpintis ir už savo pačią ir vaikus.

Sakoma, kad darbininkų uinių boikotavimas kokios nors nevarios firmos esąs nevisai teisingas ir negiriamas giliau mąstančių žmonių net tarpe pačių unijonistų. Po teisybės, kiekvienas žmogus yra laisvas ir gali apsirinkti kokią nori kurtuvę savo reikalams pirkti; pirkdamas mieliau nuo vieno, nei nuo antro, jis elgiasi teisingai. Kitaip vienok stovi dalykas, jei per draugijos palėpimą jam uždrausta pirkti nuo paskirtos firmos. Tokis uždraudimas siaurina laisvę pirkejo ir teises pardavejo, ir yra užgavimas vaizbiškos privilegijos gvarantuotos pačios valdžios.

Patįrimas parodė, kad straičiai yra drastiškas ir abejotinas būdas atsiekimui išklaušymo savo pasiskundimams.

Blėdis, kurią straičkas padaro darbo davejui, yra tik tai pusė to, ką nukėdėta patai darbininkai, o juk darbininkas daug menkiau pajiegia panešti blėdis.

Klausimas priguli nuo mainieriu.

Jeigu jie nori didesnių algų, tai turi padidinti unijos dūrtumą.

Netrūkus pasibaigs kontraktai, padarytieji tarp mainieriu ir anglies savininkų. Mainieriai tada norės naujų kontraktų, o daugel distriktuose bene reikalaus ir didesnių algų. Jie tikisi išlaimėsi, bet jeigu ir nelaimėtu, sako, visumažiausiai reikia gauti atnaujinimo darbininkų kontraktų.

Mes norim persergeti juos, pakol dar laikas, kad nėra kuo teip laibi tikėtis atnaujinimo darbininkų kontraktų. Tai suvis nėra tokis neabejotinas dalykas ir mainieriams reikėtų išlaiko suprasti padėjimą.

Pirm vis reikia atsiminti, kad dabartinės algos ir darbo sąlygos buvo išlaimėtos vien per tai, kad darbininkai buvo gerai susiorganizavę ir unija, savininkai ne iš geros savo širdies tai viską suteikė. Vienatinis būdas dabartiniam padėjimui palaikyti, yra išlaikyti unijos galinumą, nes be abejoj mainieriai nelaimės augštesnių algų, jei nepadidins unijos įjiegas. Unija turi būti teip sudūrtinta, kad savininkai bijotųsi daleisti straičui iškilti už didesnes algas.

Jeigu vienok, iš antros pusės, mainieriai daleis unijos sanarių skaitlini sumazėti, pinigams jos kasoje sunykti, tai netik lengvai gali būti, kad savininkai nepaisys ant didesnių algos paraišų, bet, reikia tikėtis, atisakys teipgi padaryti naujus kontraktus, o gali būti, kad ir pradės dar mainierius priversti dirbti už mažesnes algas.

Mainierių algos nėra perdidelės sulyginant su jų darbu, jiems nereikėtų algas mažinti, bet padidinti.

Tečiau mainieriai nesirūpina apie savo uniją kaip reikiant, daugelis apleidė ją visiškai, naujai pribūnantieji neprisiaro, kaip tai prisiraityti reikėtų.

Teip stovi dalykai. Priguli viskas nuo pačių mainieriu. Jeigu nori ką išlaimėti, turi popim savo unijai išlaimėti naujų narių ir naujų įjiegų. Geriausi vadai niekuo nepadarys, jei nebus sąnariu, ant kurių pasiremti.

Ką mainieriai padarys? Jie patys gali atsieilpti ant to klausimo.

Geras Džiegorelis.

Būle kokis džiegorelinas patikrė, juoz geras džiegorelis susideda iš 171 dalies. Nekurios dailalės mažytės, vos primatomos, tečiau jos teip-pat reikalingos geram

džiegorelio įjimui, kaip ir didiosios dalyks. Tą patį galima pasakyti apie mšūų kūną. Jis teipgi susideda iš labai maži dalelių, kurios visos turi dirbti santarmiai, idant kūna išlaikyti drūti ir sveiku. Tegul vienas mažasis organas sustos veikšias, visos kūnas keis. Geriausia tai patėmijam, kada kokis nors iš malimo organų sustoja veikšias: valgio noras dingsta, o podrag ir visos įjiegos. Reikia tada įjiekoti greitos pagelbos — Triner'o Amerikoniško Elixiro iš Bitter Vyno. Tas atgavina visus organus ir sugrąžina jiems veiklumą; išlaiko juos drūtus ir pajiegančius veikti. Padaro valgio malimą tobulu ir valo kraują natūrališkū būdu. Turėtumei ju gerti, kada tik pažymėsi juoz valgio noras nėra toks kaip visada, arba kada jautiesi nuilsusiu be matomos priežasties. Vartok jį visokiose negalėse skilvio ir vidurių. Aptiekose. Jos Triner, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Katalogas Knygu

gautamų „žv.“ Spaustuveje 17 W. Oak St. Shenandoah, Pa.

Dailių arba patarnės statulines. Pagal naujasias knygas, to amto parsiš Antanas Dailis. Knygoje yra 120 pėsielių, teip juoz šioji knygoje gali kiekvienam am norinčiam išlaimuoti tą amatą būti gera dailytės vadovė. Tiltėje, 1897 m. 104 pusi. 0.20

Hypnotizmas išaiškintas. Sudėjo originališkai kun. Schlotboelter's. Lietuviškai verit kun. P. Saurostas. Apie sveikatis plėdies skaitlini knyga. Waterbury, Conn., 1901 m., 140 pusi. 0.50

Lietuviškas Albumas. Trijose dalyks. Paveldai istorikų tyb, tybių ir idirbių. II. Lietuvių raišai ir įjemenai vyrų, ir III. Lietuvių typai. Shenandoah, Pa., 1900 m. Visos trys dalys brūvoje, ant puikių popierės. Be apdare 1.00

Puikiai apdarytos, su jaankalninu 3.00

DVASIŠKOS KNYGOS

Maldaknygės.

Davatkų knyga arba įstatymas ir maldos įrašilijoti ir trejyji zokona įv. Pranciškais. Parengė Žemaičių vykaspus kun. M. Valančiū. Shenandoah, Pa., 1902 m. 702 pusi, be apdare 0.50

Apdaryta 1.00

Maldų Vainikėlis. Kun. P. J. Ryan'o. Žanoneumas maldaknygė Antonių patatyta laida. Knygėlė nedidelio formato, ant puikių popierės išpaudinta. Shenandoah, Pa., 1901 m., 102 pusi, grūdiame drobis apdare 0.25

Grūdiame išgrūnime, paauks. 1.00

Visokios Dvasiškos Knygos.

Apasitlystės Maldos Vienybėje Saldžiausias Jezus Sirdies Statutas. Iš anrių kalbos lietuviškai išgūdas kun. P. Saurostas, žv. Juozapo parapijos lektorius. Waterbury, Conn. 1907 m. 132 pusi. 0.25

Apasitlystės Organas už Rūgplėdė mėn. 1901 m. iki Kovo mėn. 1902 m. Waterbury, Conn. VII, 156, 96, 384, 64, VIII pusi. Vienoje knygoje, su apdaru 1.50

Apiejos Rymo-Katalikų Bažnyčios. Kun. J. Luknevičius. Du toms. Iš lenkų kalbos verit Gerušis. Pliat ir silkus išgūdymas vias ceremonijų ir švenčių R. K. bažnyčios. Shenandoah, Pa., 1904 m. I tom., 103 pusi. II t., 91 pusi. Už abi dalis krūvoje, anglikame apdare, su sukainiu antspaudu 1.00

Apaskymas kelionės į Palestinę, apie Jeruzolimą ir kitas šventas vietas. Kun. P. Gondukas. Narsiai pataisyta antroji laida. Tiltėje, 1897 m. 319 pusi. 0.50

Atsargiai su ugnimi! T. y. su knygomis. Iš lenkų kalbos verit kun. K. S. Paskutiniamė laika, kada ir Lietuvos žmonės padėdome narsiai skaityti knygas, įskolėdome savo apšvietimui, išmisiškai privato perkaityti lig

knygėlę idant išuoti, kokias knygas pirvato skaityti, nes tankiai anose vietoje amlinis teisybės randa melagystę ir savo prapūli. Kaunas, 1900 m. 41 pusi. 0.06

Balsas Amerikiečių Lietuvių ir v. Tėvų Loonų XIII ir gyvenimū dvių didių Dievo tarnaičių kun. Andrejaus Rudominas. Iečionis, ir kovingieji Merklio Giedraulis, mėnėliū vyksupo. Su abiejų paveikais. Tiltėje, 1897 m. 30 pusi. 0.10

Blaivininkų knygelė, arba trumpas pamokinimas apie blaišlybę. Degrinis Priolo. Su daugybe medionės patyrimų ir blaišlybės apdare. Tiltėje, 1899 m. 16 pusi. 0.03

Filotea, arba kelias į maldaknygymą. Paraišė iv. Pranciškūs Salezų, vykaspus ir d rnas Balyntios. Tiltėje, 1892 m. 266 pusi. 0.50

Giesmės svetliškio ir šventos. Kun. Ant. Drazdionis. Originalūs perspaudintais pagal Vilniaus Misijonių laidų, 1814 metų. Svarbus veiklas Lietuvių kalbos tyrinėjams. Shenandoah, Pa., 1902 m. 23 pusi. 0.15

Girtuklėstis ir Blaišlystė. Iš lenkų kalbos verit kun. J. Dailis. Su savarbiomis gydytojū pasaraupimais, maldomis ir t. a. Kaunas, 1906 m., 15 busi. 0.03

Gyvenimas šv. Marijos Panos. Antros patalystas spūdimas. Vilniuje, 1864 m. 112 pusi. 0.15

Įlaikiai iš kelionės po Palestinę. Paraišė kun. Ant. Stanionišius. Iš lenkų kalbos verit kun. Ant. Stanionišius. Mas apie tas įv. vietas. Shenandoah, Pa., 1901 m. 94 pusi. 0.50

Įsvakarė ger Lemano ežero. Kun. M. Morawicki, J. D. Lietuviškai verit (gerutis. Labai gražūs ir silkus išgūdymas R. Katalikų tikėjimui, su pritaikymu prie šios galybės visuomenės gyvenimū. Shenandoah, Pa., 1909 m., 172 pusi. 0.50

Apdaryta 0.75

Maža dovanelė kalėdajant, paviešalėji vietoje, apie spavindinį. Netik jaunoemė, bet ir suaugusiems tinkamai pamokinanti knygelė. Kaunas, 1903 m., 16 pel. 0.03

Mokslas Rymo-Katalikų. Suraišytas ir išpaudintas paauksuems žmonėms. Vilniuje, 1863 m. 332 pusi. apdaryta 0.25

Mūsų Išganytojas Jezus Kristus gyvenimas. Pagal keturių Evangelijų raišius paraišė kun. Pranciškūs Sarrukaišis ir šv. Bonaventuras. Naujas patalystas išlaimėjimas, su daugybe gražių paveikėlų, ant puikių popierės ir gražūs spūdimai. Shenandoah, Pa., 1907 m. 209 pusi. 0.30

Nekaltėti. Žūrintis iš pilozofijos keritės. Iš vokiečių kalbos verit J. Gerušis. Labai tvirbga, ant faktų paremti pamokinimai apie nekaltėty, visiems, o labiausiai tiems, kurie tankiai ginčijasi, būk nekaltėti visados yra prisiėgiant patal gamtai. Shenandoah, Pa., 1907 m. 89 pusi. 0.20

Novenos prie Viešpaties Jezus, šv. Marijos Panos ir Šventųjų Dievo Naujas spūdimas, su pridėjimū mediacijai ant 40 valandų ataidų ir apmilytinai arba kolektyvių mediacijos. Vilniuje, 1892 m. 216 pusi. 0.20

Pamokslai apie šv. Sakramentus. Kun. Ant. Berckevičius. Pliat ir silkus išgūdymas su teip svarbių Rymo-Kat. tikėjimo pamatų. Shenandoah, Pa., 1901 m. 138, 2 pusi. 1.00

Pamokslai be kunigo. Sulyg „Šlovo Bole“ K. Bojannaukiui. Kun. Ant. Berckevičius. Nugalintieji paraišai bažnyčios ir nerintieje žinoti, apie ką teje derioje bažnyčioje pamokinama, gali joje knygoje rasti. Shenandoah, Pa., 1906 m. 214 pusi. 1.00

Apdaryta 1.25

Svenčiausias Panos Marijos užtarymas. Iš lenkų kalbos verit kun. J. Dailis. Gražūs apaskymas, jama ir tyras vertinimas pridėdara dir didesnę vertę šiai knygolei. Kaunas, 1906 m. 47 pusi. 0.10

Trumpa Katalikų Bažnyčios istorija Paraišė kun. A. Alekna. Čion perstatyta nuo pat pradėios bažnyčios likimas įvairiais amžiais, su gražiais dionos, vargal darbiniais stovis įvairių dalyks. Kaunas, 1906 m. 186, III pusi. 0.30

Živaitis Šventųjų ty, kurių vardai žemaičiai už vis gielį vadintais. Parinko ir paraišė kun. vykas M. Valančiū. Nauja pataisyta laida. Shenandoah, Pa., 1901 m. 171, 160 pusi. 0.35

Pradžia ir išsiplėtojimas katalikų tikėjimo. Žemaičių vyksupo kun. M. Valančiū. Ant ir kitos šios didžioje Lietuvių katalikų knygoje, teip ir šioji išsiplėdė vertig už savo gyvū kalb. Shenandoah, Pa., 1906 m. 233 pusi. 1.00

Pažymėtos ženkliu I knygos reitėlia, kad jos netapo išleistos savais pinigais, Kun. A. Milko noro „Žvaidžio“ redaktorius, kur jis ir galima p glausiti pirkti.

Centro Vyriausybės Susivienijimo Lietuvių Katalikų Adresai.

Draisiškas vadovas: Kun. A. Milukas, Girardville, Pa.

Prezidentas: Kun. V. Kudyra, 258 Slocum Ave, Kingston, Pa.

Vice-Prezidentas: Iz. Nauseda, 917 33rd St., Chicago, Ill.

Kasiterius: K. Radevičius, Shenandoah, Pa.

Sekretorius: K. Krūšinskas, 84 So 1-st str., Brooklyn, N. Y.

Kasos glėbėjai: Dorn. Brazinskas, Elizabeth, N. J. ir Kar. Valukonis, Duryea, Pa.

Knygčius: Kun. V. Vizgirda, Box 1053, Plymouth, Pa.

Augštiniausis sūdas: Kun. V. Varnagris, Brooklyn, N. Y.; J. Girduckas, Forest City, Pa.; Jonas Pranaitis, Providence, R. I., Juozas Kovas, Waterbury, Conn.; St. Marcinkevičius, Chicago, Ill.; P. Skunskis, Cleveland, Ohio.

Adresai Kuopu Sekretoriu Susiv. L. R. K. A.

N. šp. — Kur ir kas. 1. Kingston, Luz. Co., Pa. 2. J. Kucynskas, 238 Slocum Ave. 3. Forest City, Pa. 4. Juozas Burdulis. P. O., box 594 5. Elizabeth, N. J. 6. Dom. Brazinskas, 32 Roud str. 7. Shenandoah, Pa. Dr. V. M. Val. Tam. Križanaukas. P. O. L., b. 63 8. Shenandoah, Pa. Dr. Mot. Rož. 9. J. J. Pranaitis. 17 W. Oak St. 10. Pittsburg, Pa. 11. A. Urbanavičius, 329 River str. 12. P. Pittsboro, Pa. 13. L. Seporatis, 13 Butler st. 14. Cleveland, Ohio. 15. Juozas Urbaitis, 770 Clair str. 16. Philadelphia, Pa. 17. J. Greikus, 1721 So. 4-th Str. 18. Waterbury, Conn. 19. F. Suopis, 37 Summit str. 20. Shenandoah, Pa. 21. Vincas Stokčinskas, 1578 Togo str. 22. Williamsport, Md. 23. Juozas Vasiliūkas, 658 W. Saratoga. 24. Pittsburg, S. S., Pa. 25. V. Kuzlis, 2614 Carson st. 26. Chicago, Ill. 27. Jul. Dychevich, 882—32-th str. 28. Madison, Pa. 29. Martinus Križanaukas, P. O., b. 73. 30. Jurgis Levavičius, 407 Almont Lane. 31. Muncie, Ind. 32. Adomas Seickas, 2411 S. Plum str. 33. Northampton, Mass. 34. Povilas Virbičkus, 166 Pleasant str. 35. Philadelphia, Pa., D. L. K. Gėdė. lib. 36. A. J. Gudaitis, St. George Church cor. Salmon & Venango sts. 37. So. Boston, Mass. 38. P. Mikalauskas, 320 W. Broadway. 39. Exeter, N. H. 40. Jeronimas Batavičius, 56 Winter st. 41. Hastings, Pa. 42. Juozas Pazeris, P. O., b. 63 43. Minersville, Pa. 44. Juozas Sakavėičius, P. O., b. 207 45. Beaverdale, Pa. 46. Jonas Zmierskis, P. O., b. 48, Camp. 47. Lewiston, Me. (brisi Co. Stanislovas Klemencius Box 100. 48. Minersville, Pa. 49. Rev. V. Dargis, P. O. Box 316. 50. Luzerne, Pa. 51. Mot. Motiejūnas, 280 Waughn st. 52. Cumbola, Pa. 53. Antanas Kalukėvičius. — 54. Soranoto, Pa. 55. J. Viliūkas, 414 Theodor str. 56. Hanover City, Pa. 57. J. Jurgelėvičius, 618 W. Mahan str. 58. Ansonia, Conn. 59. K. Burkauskas, — Hunter str. 60. S. Boston, Mass. 61. J. Skudris, 98 Silver str. 62. Cincinnati, Ohio. 63. J. Dubauckas, 1323 Gest str. 64. McKees Rocks, Pa. 65. J. Parceviski, P. O. Box 223. 66. Newark, N. J. 67. Jurgis Jazdas, 133 Ferry str. 68. Portland, Oregon. 69. P. Galvančus, 319 25-th str. 70. Homestead, Pa. 71. Bolesl. Malinčankas, 318 4-th Ave. 72. Malinay Plane, Pa. 73. Jonas Andrus, P. O. b. 34 74. Shenandoah, Pa. 75. S. A. Adomas ir 76. Worcester, Mass. 77. Ant. Cigūnas, 403 Millbury str. 78. Brooklyn, N. Y. 79. K. Krūšinskas, 84 So. 1-st Str. 80. Fortcoester, N. Y. 81. Ant. Rumčivaitis, 44 So. Main str. 82. Haverville, Mass. 83. D. Czumelėvičius, 77 River str.

84. Pagonock, Conn. 85. Krasovickis, P. O. Lock, b. 13 86. Sugar Notch, Pa. 87. V. Simkoniš P. O., b. 37 88. Mt. Carmel, Pa. 89. Petrukevičius, 24 W. 3-rd str. 90. Cambridge, Mass. 91. J. Tamulynas, 37 Jefferson str. 92. Reading, Pa. 93. A. Jakubonis, 431 Minor str. 94. C. Jukonis, 1728—38-th tr. 95. New Philadelphia, Pa. 96. A. Žitkus, P. O., b. 100 97. Lawrence, Mass. 98. Mik. Norikinas, 117 Garden str. 99. Shamokin, Pa. 100. J. Baidūnas, 46 Sheridan str. 101. Grand Rapids, Mich. 102. R. Reklaitis, 341 Hamilton st. 103. Bernice, Pa. 104. S. Strazičius, P. O., b. 53 105. Brooklyn, N. Y. 106. J. Gražulis, 508 Driggs ave. 107. Exeter Borough, Pa. 108. A. Laskovickis, 728 Luere Ave. 109. Curtis Bay A. A. Co. Balt., Md. 110. J. Krasovickis, 3 Cypress str. 111. Galitzin, Pa. 112. P. Jęgis, P. O. Box 108 113. Duryea, Pa. 114. K. Valukonis, P. O., b. 91 115. Sheboygan, Pa. 116. Elizab. Deblais, 1608 Indians Ave 117. Youngstown, Ohio. 118. M. Bortnickas, 330 Garland Ave. 119. S. Bethlehemo, Pa. 120. G. Totaritis, 219 New str. 121. Shenandoah, Pa., Ritos dr. Urbaiš Augustiūs, 13 W. Oak str. 122. K. Vašilevičius, 121 Bond st. 123. Bentleyville, Pa. 124. J. Začiškauskas, P. O., b. 61 125. Union City, Conn. 126. Petrus Brastauskas, P. O., b. 56 127. Ashley, Pa. 128. Juozas Deblais, 190 So. Main str. 129. Old Forge, Pa. (Croyse St. Malinčankas Box 31, 130. New Upper Falls, Mass. 131. Ludionas Borissas, 154 Sinden str. 132. Hudson, Pa. 133. Kov. Križanaukas, P. O. Box 4 134. Wm Penn, Pa. 135. S. Čepukaitis, Sheft, Pa. P. O. 136. W. Wanamie, Pa. 137. A. Petrauskas, Box 44. 138. Connetton, Pa. 139. Petrus Križanaukas, Box 4. 140. W. Swoyer, Pa. 141. Ant. Katkovičius, Box 55. 142. Sag Harbor, L. I. N. Y. 143. K. Bertalio, P. O., b. 184 144. Eynon, Pa. 145. J. Naujokas, P. O., b. 124 146. Shenandoah, Pa. L. P. P. 147. V. Jaleika, 323 W. Apple all. 148. S. Lūvis, Mo. 149. W. Christman, 1455 S. 2-nd str. 150. S. Soranoto, Pa. 151. John Bennett, 626 Ferdinand str. 152. Merician, Conn. 153. A. Stankevičius, 61 Pine str. 154. Chicago, Ill. 155. John Shorpius, 437 E. Main str. 156. P. P. P. 157. John Kungonis, 157 E. Herald str. 158. Althegeby, Pa. 159. J. Mikulaitis, 1418 Hopkin str. 160. Hazleton, Pa. 161. J. Križanaukas, 101 W. Main str. 162. Waterbury, Conn. 163. Jonas Lazdauskas, 824 Bank str. 164. Valparaiso, Ind. 165. D. Pratas, room 21, Stiles Hall 166. Easton, Pa. (Dr. Šv. Jonis Kr.) 167. J. Križanaukas, Cor. 5-th & Northampton str. 168. Westville, Ill. 169. J. Bizanski, box 32 170. So. Boston, Mass. Ad. Staroskius, 413 W. 1-st str.

Knygne Susiv. L. R. K. A.

randais šios knygos: „Tevynė“, 1896—1899 m. 31.20 171. Budos Sėdėtos Lietuvių, S. Dau-biškio, 1896 m. 1.00 172. Lietuvių Amerikoj, Jr. Jonus 1.00 173. „Kelionė į Europą“, kun. J. Žilinskio 25 174. Kun. A. Burba, jo darbai ir gyvenimas 15 175. Medėja mūsų valstiniukėly, Dr. J. J. J. 176. Lietuviška Kristianitė, 40 177. Padėjimas Lietuvių Teutos, gr. Le-livos 30 178. Rankvedys Senoviskos Istorijos, kun. A. Milko 40 179. Pajūnis 40 180. Pajūnis (vertimas) 40 181. Medėja-Imano Dauksoto biografija 60 182. Naktys, Eduardo Jungo 10 183. Kraujų akėdėrys 5 184. Europos Istorija, paraišė Freeman 10 185. Gipsinis Jotis, perspaudimas iš Tėv. 10 186. Maitinimas ir lėbavys 20 187. Didis ir Grafinas, Mick. 20 188. Kromi žemės gyvena 15 189. Prilpo olys liepto gal, drama 15 190. Jonas iš kempis ir šilko 10 191. Konradas Valerodinis, Mick. 10 192. Dogmatas apie pragarą 25 193. Lietuviškos studijos, Basas. 20 194. Gramatikos Lietuviškos kalbos, paraišė J. Krišausitis 35 195. Rev. V. Vizgirda, Plymouth, Luz. Co., Pa.

Susivienijimo Lenkiliu.

Susivienijimo L. R. K. A. naujų ženkliu prekės: 1. Aukštinis po \$1.25 2. Paukuosnioti 75c. 3. Sidabriniai 75c. 4. Visi ženkliukai pas kudyra. 5. Prezidentas Kun. V. Kudyra,

Paklydeliai.

Parasė J. Gerutis.

(Pabaiga.)

Ar tai dėlto, kad Dievas žino, ar neturiu šauktis susirgęs prie gydytojo, neturiu imti vaistų, neturiu saugotis nuo priepuolių, neturiu sėti dirvos, neturiu pelynais ir privalau rankas nuleisti dėlto, kad Dievas žino, kaip man bus? Jeigu tai rūpinamėsi žemiškuose daiktuose, tai kodėl turėtume nesirūpinti apie išganymą? Dievas, paskyres žmogų Dangun, nepalinosavo jo nuo krikščioniškos jautybės, nuo maldos, nuo saugojimosi grieko, nuo pildymo gerų darbų. Evangelija sako: „Rūpinkitės, kad per gerus darbus užtikrintumėte jusų pašaukimą ir išrinkimą.“ (Petr. I, 10.)

9. SOCIJALISTAI.

Socijalistai — arba cicilikai — seniai pragersėjo užsienyje. Jų vadovas Ebelis nebe šiandien trenkia vokietiją parlamentu.

Socijalistai šalip kitų klaidų ginėja Dievą ir remia savo mokslą ne ant krikščionystės pamato, ale ant vėjo. Pertai visi jų norai vėjais ir nueina. Visas socijalistų mokslas, aplenkus kai kuriuos punktus, yra tuščia svajonė, panaši greičiau į sapną, nekulp į tikrybę.

Socijalistai prižada žmonijai raų, kuriamė plaukia keturiuos upės. Viena iš jų — naša auksa, o kitose telka pienas ir medus. Gavus toki raų, bereikia tik auksą griebti rėskūdomis, pieną ir medų semti sentvui. Tokie malonus priežadai, žinoma, masina prie savės kvaillus, ir socijalizmo pasekėjū skaitlius dauginas kasdien. Bet ar tai gali kuomet įvykti toks laimingas gyvenimas ant žemės, niekas nesitėrauja. Visuomet žmonės noriai i tai tiki, ko geidžia, kas jiems tinka.

Socijalistai buvo mėginę nekart įkurti savo karalystė Amerikoje, Belgijoje ir kitur. Pasibovyjo lyg maži vaikai vandens burbulais ir išnyko.

Tarpu kitų socijalistų klaidų yra savaties klaida. Socijalistai reikalauja, kad visi turjai, visi padargai, visi pinigai, prigulė — ne vienam, bet visiems. Aiškiau pasakius, kad viskas būtų valstijos, o jau valstija kad dalintų kam ko prireikia. Bet mes žinome iš kasdieninio patyrimo, kaip nemalonu yra žiūrėti iš svetimų ranku, kaip nuobodu yra laukti, kol kas man duos. Tai viena. Antra, valstija tai ne Dievo Apevide, ji negali aprėpti visas kerules ir užkampius, negali iepti i galiausias žmogaus gyvenimo smulkesnes. Prietam valstija turi ne vieną šeimyną, ale turi tūkstančius. O tie tūkstančiai turi tūkstančius reikalų. Tad kaipgi čia visus ir visur pakakinti, o pakakinti reikėtų dėlto, kad niekas neturėtų savo, visi laukytų kada duos. Tai matai, mano Skaitytojau, ar ne tuščia svajonė, ar ne sapnas užsimanyti panaikinti savastis?

Kaslink valčių, socijalistai palieka juos tėvams tikjai patul, pakol motina tebežind; o sulyg nužindė, reikia atiduoti valstijai. Valstija talpina nužindytus kūdikius tantikrame rūpė drauge su kitais vaikais; ten juos augina, moko. Žinoma, potėrių ir katakizmo nemoko, apie Dievą nė neužsimena. Tokiu būdu vaikai auga, virsta i vyrus ir mergas negirdė, ar yra toks Dievas, ar ne. Pasidaro bedievių kartai ir eina tokiu auklėtinij gyvenimas betvarkės ir paleistuvystės kėlu.

Socijalistai sakos nekliuda tikėjimo. Tikėjimas esąs pašalinis daiktas. Teisybė, žmonėms jie tuotarpu neprikiaioja tikėjimo, nes gerai žino, kad nieko tuomi nepelnys, ale dar viską pagadžia. Socijalistai žino, kad nepigu yra atitraukti krikščionij nuo Dievo. Ale jie varo savo darbą ištole, aplinkui, kad žmogus nesuprastų paofaus Niekina kunigus, Bažnyčios apeigas, pasninkus, maldą, išpažintį ir kitus šventus daiktus. Esą vald tai kunigai pramanė, seniau nebuvė.

Taiži, Melifutis Skaitytojau, nurodziau tau šioje knygtėje stambenes paklydėliū klaidas, smulkesnes tu pats duvėsi. Baigdamas rašyti, vieną tū dar daiktą tau pasakysiu, neklausyk visų plepalų, turi Kristaus mokslą, jisek, pagal jo gyvenk ir bāsi laimingas čia ant žemės ir anapus grabo. Rojaus nesaulakis, neteisybė, ką žada paklydeliai. Žmonija gali pagerinti savo būvį, gali palengvinti ateityje savo vargus, ale tai tiksės ne žinklais, ne ugnimi, ne krauju, tiksės ramiu darbu, šviesos takais. Apšvietimas tai pamatas, ant kurio reikia statyti laimės rūmą, o revoliucija tai audra, kuri nuverčia drauge su palakiu ir naują būdiką. Teip liudyja amzių istorijai!

Naujai prisirasze

prie Susivienijimo Liet. R. K. A.

1 kp., Edwardsville, Pa.: Magdė Kamarinienė, Marė Voskienė.

3 kp., Elizabeth, N. J.: Vincas Vaitiekūnas, Marė Krušienė.

5 kp., Shenandoah, Pa. (Mot. Sv. Raž. Dr.): Teresa Navickienė.

7 kp., Pittston, Pa.: Andrius Laukaitis, Magdė Laukaitienė, Viktorija Navickitė, Rožė Baranaucienė, Leokadija Poruckienė.

13 kp., Baltimore, Md.: Mikolas Daugėla, Mikolas Paškauckas, Ursė Pogorecienė, Barbora Kubiliūtė, Marė Varnelienė.

15 kp., Chicago, Ill.: Jonas Vaitkus, Kazimieras Orlingis, Jonas Vainvilas, Jurgis Juodytis, Domininkas Kuinius, Agota Samalčiūtė, Veronika Sviderskaitė.

17 kp., Wilkes-Barre, Pa.: Marė Adomaitienė, Alzė Mačulionienė.

21 kp., So Boston, Mass. (Dr. Sv. Petro ir Povilo): Marė Andriukaičiukė, Marė Račionienė.

24 kp., Minersville, Pa. (Dr. V. M. Valančičus): Ona Milauskienė, Magdė Dambrauckienė, Ona Matusiavičienė, Katrė Rutkienė, Katrė Tilvikienė, Marė Burinskienė, Martynas Burinskis, Juozas Matusiavičia, Pranė Sabaliauckienė, Ona Rutkevičienė.

26 kp., Lewiston, Me. (Dr. Sv. Baltromiejaus): Danielius Balčūnas.

28 kp., Luzerne, Pa.: Alzė Pilipčiūtė, Katrė Aksteinienė, Petras Zdanavičia, Juzė Augūtė.

30 kp., Scranton, Pa.: Ona Janulaitienė.

31 kp., Mahanoy City, Pa.: Magdė Svedienė, Pranė Miliauckienė.

40 kp., Shenandoah, Pa.: Barbora Zmitrienė, Stasius Dovidaitis, Magdė Janaičiūtė.

41 kp., Worcester, Mass.: Marė Juoziniūtė, Juozas Miškinis, Ona Bendoraitienė, Jurgis Kemežys, Ursė Velkecienė, Anelė Razumienė, Ona Zaveckienė, Agota Pranaitienė, Jurgis Stanaitis, Antanas Spetliauckas.

58 kp., Curtis Bay, Md.: Kazys Bairėnas.

66 kp., Elizabeth, N. J. (Dr. Sv. P. ir P.): Pranas Vėbras, Vincas Čiuras, Juozas Brazinskas.

74 kp., Shaft, Pa. (Dr. V. M. Valančičus): Rožė Vainavickienė, Vladas Masalskis, Viktė Maknienė, Ona Kuncevičienė, Katrė Minikaitienė.

77 kp., Swoyers, Pa.: Agota Griebekienė, Ona Gobenienė, Salomėja Vasiliauckienė, Marė Katkevičienė.

82 kp., St. Louis, Mo.: Viktoras Slavickas, Marė Bartnikienė.

85 kp., Chicago, Ill.: Antanas Druktėnis, Antanas Kisielius, Tamas Kalvaitis, Kazimieras Jučius, Kazimieras Bukauskis, Jonas Kuntėnskis, Stefanija Nutoof, Juozapas Paulauskis, Antanas Armonas.

86 kp., Plymouth, Pa.: Gabris Klimkevičė.

88 kp., Girardville, Pa. (Dr. Sv. Ražančičus): Ona Noreikiėnė.

90 kp., Hazleton, Pa. (Dr. Sv. Juozapo): Rozalija Masaitienė, Vaitiekus Stigas, Izabelė Tamošūnienė, Motiejus Tamošūnas, Jurgis Linkevičia, Martynas Astrauckas, Adomas Jurgeliavičia.

91 kp., Waterbury, Conn. (Sv. Juozapo Brolija): Pranas Matusėvičia.

95 kp., So. Boston, Mass. (Dr. Saldž. Sirdies V. J.): Veronika Zarambienė, Zuzana Paulauskaitė.

98 kp., So. Chicago, Ill.: Antanina Paleidnienė.

99 kp., Chicago, Ill. (Giedorių): Antanas Kasparas, Ursė Andriulaitė.

K. Krušinskas, Centr. Sekr.

KONGRESO DELEGATAMS

Praneszimas.

Su džiaugsmu „Zvaigždėje“ perskaitėme nuo Liet. Kat. Federacijos žinią, liksma dėlei mts. Juk, mieli Broliai ir Seserys, aplankys nus gerbiami tos organizacijos delegatai, mat Kongresas dienos 27 ir 28 Nov. bus Laikomas Scranton'e, Pa.

Pasitikėdami didę daugybę svečių sulaukiti iš tolimų vakaru, pietų, rytų ir žiemų, bei artimos aplinkės, laikomė už priderystę nekuriomis informacijomis patarnauti.

Ir taip: miestas Scranton guli ant gelzkelio linijos „Delevare Laekawanna and Western“ is New York i Chicago; tankiai puikus ekspresai bėgioja.

Apart tos linijos i Scranton galima atvažiuoti šiais gelzkeliais: „Central of New Jersey R R“; „New York, Ontaris and Western R R“; „Welevare and Hudson R R“; ir „L. and W. V. R R“ arba arastai vadinama „Laur & Line“, kuri jungia artimą miestą Wilkes-Barre. Ant tos linijos treinal elektriniai einą kas 15 minutų; pranauskias treinas visame sviete.

U Wilkes-Barre atveža gelzkeliai: „Pennysylvania R R“; „Lehigh Valley R R“; tad i Scranton imkite „Laur & Line“, dypas tik per gatvę. Dėlėi pasitikimo svečių Scranton'e, Pa, ant dypo lauks vadovai, kuriuos pažįsite iš ženklelių, prie krūtines prisegtu. Jie parodys Jus pažįstamus, gimines, arba svetaines apsigyvenimui. Dėlėi delegatų pasirengia meiljai priimti apart p. Brundzos, kurio adresas buvo pirmiausias padoutas, p. Antanas Klimas, 345 Penn Ave; p. Bilokas, West Market st. ir kiti Lietuviai. Iš angliskų svetainių puikiausios: Jermy Hotel, Wyoming Ave; Terrace Hotel, Wyoming Ave; St. Charles Hotel, Penn Ave ir daug kitų.

Dėlei delegatų diena 27 Nov. bus Sv. Juozapo liet. Baž., ant kertės North Main Ave ir Theodore str., iškilmingos Sv. Mišios su iškalbingu pamokslu 9 val. ryte. Prie bažnyčios priveža kariai: Providence, Oliphant,

Carbondale, Peckville, Marvin only, Forest City, Northern Electricity Co.

Po Mišjų guod. delegatai meiljai kviečiami ant salės „Musio Hall“, kur atsibus Kongresas.

Vakare toje pat svetainėje bus balius su prakaibomis. Garsų kalbėtojai parkviesti.

Tegyvuvoja Liet. Kat. Kongresas!

Siųskite delegatų kuodaugiausią! Komitetas: Kun. Jonas Kuras, Vincas Mačulaitis, Antanas Žemulis, Kazim. Mikuta

Šalis lietuviu apgyventa.

Nuo Hartfordo, Conn. i šiaurios rytinėje pusėje Connecticuto upės lig Springfieldui, Mass., traukiąsi didelis plotas lygumos su lengva smilžo spalvos (alluviališka) žeme. Tai žemė labai panaši Lietuvos dirvas lengvo smėlio su molu: išdirbti lengva, bet numėšta neabejotiną duoda vaisių.

Connecticuto lyguma apie Hartfordą vadinasi Connecticuto s o d n u. Ant tos žemės vasaros laike žaliuoja storais lapais neapmatomi laukai tabokos. Connecticuto Taboka kaip dalykas pramonės atneša kasmet valdybai lig \$15,000,000. Bet tabokos žemė yra gera bulboms, auga kornai (Indijonų kviečiai), esti gerų rugių, daržovės, kaip kopūstai, batvyniai, itreštoje žemėje esti labai grauzas, o vėl turgas — neisešamas: Hartford su 100,000 gyventojų yra tai didis žemės augalų valgytojas. Pirmiaus dirbę pas yankius lietuviai daugelyje vietų pastoję savininkais ir dabar tenai turime šiuos lietuviškus kaimus: 1) Rye (rugių) ūlyčia 14 šeimynų, 2) East Windsor Hill, tiesus kelias nuo gelzkelio stoties Hartfordo—Springfieldo šakos, tiesiai i Wappingą yra 7 lietuviai, 3) Wappinge apie Karoli Palažiją gyvena 6 šeimynos, 4) Scantico ūlyčia lietuvių apie 10 šeimynų. Be tų tarpais yra turinčių savo ūkes lietuvių dar keliolika šeimynų pavieniais, bet tie yra papildymu tuštumų tarp minėtų kaimų, kuriuos išpuola tikrai vadinti lietuviškais kaimais, kadangi lietuvių daugias, kaip kokių kitų tautų ir yra tikrai lietuviškais namais iš savo sudėjimo, kas link bado ir žmonių, kiekvienam lietuviškam kaimne prie katalikų yra visuose kaimuose lietuvių protestonų po vieną ar du, visur mažiau kaip katalikų. Žmonės visi šneka lietuviškai pilna burna. Vaikai teipgi ištaria grynai lietuviškai. Dvasiškuose reikaluose remiasi ant Hartfordo lietuviškos bažnyčios, nors pusei iš tų lietuvių daro trukdymą Broad Brook'o bažnyčios klebonas anglisko liežuvio. Lietuvių, skaitant jų vaikus ir tarnaujancius pas kitų tautų žmones anose aplinkėse, bus apie 400. Šeimynų gal bus lig 70. Tokiu būdu pradžia lietuviškos kolonijos yra

labai žymi. Pranešamas apie viršmėnėtus skaitlius mšų žmonių, norėčiau, kad gyvenantieji didelėse vietose, kaip Shenandoah, Pa., Mahanoy City, Pittstone, Scrantone, Pittsburg, po anglinytias ir dūminias fabrikus, kurie trokšta atsikvėpti grynu oru ir norėtų, užsiėmęs ūke, pašvilpauti ant savo laukų ir padainuoti su vyturėliu artojaus dainais ir pasidžiaugti gražia kaimene riebių karvių ir drtų arklių, kuriems kvepia šviežiai išarti lygus laukai ir kuriems širdį džiugina pilnos dirvos siubuojanciu rugių ir vasarojaus—teglu su savo pinigais važiuoja ant Connecticuto upės kranto ir tegul tenai apsigyvena. Ne vien geistini lietuviai parturė-pingūočiai, bet geistina, kad tenai užsiveistų lietuvių gerai krikščionis, žmonės išmintingi, kurie padėtų čiabuviams išaukėti gerai savo vaikus, o gal ir prisidėtų prie sustvėrimo viduryje lietuvių pirmutinės kaimo lietuviškos parapijos.

Pačioje pradžioje nė vienas čionai neturėtų dvasiško bado, kadangi visiems šių vietų Hartfordo lietuviška bažnyčia nuo 50. lig 100. kaštų kelionei elektrikos vėžimu, o prietoji ūkininkai per 1 valandą gali atvažiuoti i lietuvišką bažnyčią savo arkliais. Žemė su triobomis ir su išdirbtais laukais yra gan brangi, bet su \$5,000 gali kibti prie geriausių vietų, vertų 15,000 dol žemės neisdirbtos, bet teipgi labai geros gali pirkti kiek kas nori nuo 3 lig 10 dol. už akėrį ir brangias. Jei kas norėtų atvykti i minėtus kaimus, be antrašras lietuvius ir pirmą prieglauda.

Kun. J. Zebris, New Britaino ir Hartfordo liet. klebonas.

Ispanu mokyklis.

Anglų pedagogikos laikraštis „Journal of Education“ paduoda šias žinias apie ispanų mokyklis: mokslas prasidedas 6 val. ryto ir 9 val. ryto baigiasis, nes dienos labai karštos ir tasai karštis neduodąs dirbti smegenims. Mokiniai perskaita ką nors iš knygos, paskui tai pat atkartoja iš galvos. Tokiu pat būdu mokinais jie matematikos, istorijos ir kalbų. Metinė vyriausiojo mokytojo alga siekianti 650—950 frankų, pradiujujų mokyklų mokytojai gauna 250—500fr. Nors pragyvenimas Ispanijoje labai pigus esąs, tečiau stebėtina, kad šalyje, kurioje geras matador'as, būlių imtynių (badynių) vedėjas, uždirbąs i metus 125 tūkstančius frankų, o torredador'ams, imantiemsiems su buliais, mokama esą po 250—500 tūkstančių frankų, geras mokytojas galis daugiausia tūkstanti frankų uždirbti. Tas paeinas iš to, kad ispanų dauguma nepripažįstanti mokslui jokios praktiškos vertės. Ispanijoje esąs priverstinai vaiku mokinimas, bet tik ant popieros. Sulyg statistiskų žinių 68 nuošimčiai nemoką nė skaityti, nė rašyti. „Vilt.“

„Saulės” Valdybos Atsisaukimas.

J. M. Zemaičių vyskupas
Miečišlosvos laimina „Saulę”.

Niekur gal nėra taip ūmo apšvietimo reikalo, kaip Lietuvoje, pasilikusioje, nors nevisai per savo kaltybę, toli nuo kitų apšvietusių šalių. Būrelis lietuvių, karščiau užjaučiančių tėvynės reikalus, pėnai met išties apšvietimo draugija „Saulė”, jos įstatymus dvejetą kartų pataisyti ir išdalyti, dvasiška valdžia reikalaujant, dabar galutinai užtvirtinti ir palaikimo J. M. Zemaičių vyskupui, kurs, užsiganėdines dabartine „Saulės” draugija, išreikšė tai, paskirdamas jos naudai per kun. Alšausko rankas 100 rublių.

„Saulės” draugija stovi ant tvirtu katalikiško pamato. Tai užtikrina jos pamatiniai, neatmainomi įstatymai: 1. tikraisiais „Saulės” sąnariais su sprendžiamųjų balsu tegal būti vien lietuviai katalikai; 2. mokslas visose „Saulės” įstaigose turi būti vedamas katalikiškoje dvasioje. Dėlto kiekvienas geras katalikas lietuvis dabar privalo remti ir prilaikyti „Saulės” draugiją, kaip tą aiškiai parodo žodžiai J. M. Zemaičių vyskupui gramatos, kurioje ant 96 puslapio taip parašyta: „Kaip tikt įstatymai bus pertaisyti, raginame visus kunigus prisidėti ir platinti pradėtai gerą darbą dėl lietuvių katalikų, laiminant Dangų, prie ko ir mūsų palaikinimo ir prėjusio vardin Viešpaties, idant būtų vienas kūnas ir viena mintis. Kas sėja su palaikimynu, iš palaikimynu ir vaisius rinks (II Kor. 9, 6). Tėve, tegu visi bus viena, kaip ir mes (Jon. 17). Kviečiame teptogi rintis vyrus katalikus, kuriems, tikt brangi yra bendra visų motina Bažnyčia ir tėvynė, prisidėti į draugijos sąnarius... Kiekvienas gali lengvai pasaugėti, jog dabartinėje laikai begalo yra patogus tvirti draugijos, brolijoms, pateliams, sąjungoms, jei tikt keliavedžiui tame mūsų darbe bus obalsis — jiegos krūvon”.

Broliai lietuviai! Nejaug ir dabar mūsų širdis neužliepsnos karštu troškimu darbuotis savo tėvynės apšvietimui, girdint teip širdingą savo jaunatypo paragimą?! Dabar užstojo laikas parodyti, jog Lietuva nebenori daugiau pasilikti „tamsi ir juoda”, bet švietiesi, ir teip prie žmonių kultūros pridėti savo atnašą.

Lietuviai, vos dabar teįstoje į visuomenės darbą, reikalauja daug įiegi ir didžio sumanimumo, kol išsitašys savo reikalams tinkamas gyvenimo sąlygas. Nuo dorisko ir tautiško mūsų susipratimo priguli būovas ir savarankis mūsų būvis; bet susipratimo neįgys — be apšvietimo!

Visokių laikraščių dėl turėjimo turime, bet juos mažai kas tškaito, o dar ma-

žiaus tesupranta, nes skaityti nemoka; visi stinga pirmųjų mokslo žinių. Steigti steigiami visokias draugijas, visokias įstaigas, bet jos menkai teryvuoja, nes stingame sumanimo ir švietimo žmonių, kurie galėtų gerai jas vesti. Statomė bažnyčias, „skelbiame Dievo žodį, bet stora” tamsybės pluta neprileidžia Dievo žodžiui prie žmonių širdies, apskretusios „prietarų pelėsiais, o vis dėl švietimo trūkumo.

Lietuviai jau tapo piliečiai; jie gali rinkti sau atstovus, krutėti ir trūsti apie savo reikalus; tačiau šios teisės, kad ir siaurės, pasilieka neišnaudotos, kaip reikiant.

Negalima sakyti, kad mūsų žmonės neįstaig savo skurdas tamsumo. Pirmas rūpestis Pirmojo lietuvių Seimo Vilniuje buvo — amarus veržimos prie tautiško apšvietimo. Pirmasi moterų susivaziavimas Kaune — buvo vienu didžiū šauksmu: švietos, daugiau švietos! Tą patį švietos troškimą matome kiekviename lietuviškuoju laikraščių lapelyje, girdime aimanavimuose visų Lietuvos kampų ir užkampių. Tą graudulingą raudą apie švietos trūkumą nuolat girdi ir „Saulės” valdyba. Laikšiais ir žodžiais kreipiasi į ją daugybė vaikinių ir mergaičių, prašydami juos apšviesti. Kiek ten gerų norų ir karštų švietos troškimų matyti, o neretai didžiū proto ir sielos dovana esama. Ligiol jos visos pasmegdavo skurdžios tamsybės baloje, o kaip kada jas išnaudovat svetimieji, neretai net prieš pačią Lietuvą. Daugias to kesti nebegalime! Turime parodyti, jog lietuviai gali kanors „padaryti”, o nevien „vaitoti ir dejuoti”...

Tiesa, lietuvių tarpe nebeliko pinigųočių ir galitųjų, su svetimaisiais užsėdėję, užmiršo savo tėvynės reikalus. Bėra kunigai, inteligentų sąuolė ir artorėjai sermėgiai; užtat šiųjų yra — minios: juose visa mūsų viltis! Kunigai ir inteligentai turi pirmieji duoti gerą pavyzdį, aukodami nuolat kairių savo pelno ir uždarbio nuosimti apšvietimo dalykams; teip pat ir žmonės turi taupyti skaitiką savo ginaudai.

Visur trūksta mokyklų ir mokytojų. Kaune įsteigti kursai paugusiems galėtų mokytojų stoka sumazinti ir mūsų jaunomenės apšvietimą žymiai palengvintų. Ale nepasiturintiems sunku miestie pragynti ir mokslas apmokėti, o „Saulė” neturtingų mokinų neturi ku šelpiti; negali pagaliaus nę pradedamojo mokslo velti suteikti. O ką besakyti apie liaudies universiteta, vakarinus kursus, visuotinius ir specialines vidutinias mokyklas, kurių reikalinguma visi jautiame, bet neturime ku įsteigti. Neškimie tat kiekvienas bet po pilytę tautiško mūsų apšvietimo rūmams pastatyti, rinkime aukas, nors su išdalytomis „Saulės” knygelėmis: per sueigas pokylius, vestuves, užuotkelus išleis-

tuves, „jubilejus”, verčiau dekimie tam tikras meslavas apšvietimo reikalams; neužmirškime ir savo paskutiniuose palikimuose apie mūsų brolių apšvietimą: juk nemokanti pamokyt — tai vienas iš didžiausiųjų galstingų darbų, kurs pasiliks kiekvienam tvirčiausiu paminklu, skelbiančiu kartų kartoms geradarių darbus. Broliai! darba! Steigkime „Saulės” skyrius, rinkime aukas mokytojų seminarijėlei palaikyti! Neatsideikime ant kitų: mes, lietuviai, jau prityrę esame, kaip karti esti svetima geradarystė...

Patįs steigkimes savo tautiška apšvieta, ją kiekvienas moksės branginti, kaipovaisiu savo kruvino prakaito; jos niekas greit neužlopiš, nes jon bus mūsų siela idėta; jos niekas mums neprikaisios, nes jiniai bus — mūsų pačių rankų darbas!

„Saulės” valdyba, Kaune.

Ukininku draugovės Italijoje.

(Skaityta M. U. Draugovės susirinkime).

Pradedant nuo 1890 m. Italijoj emė platintis tam tikri mokinti agronomai, profesoriai, kurie, keliaudami iš vienos vietos į kita, mokina ūkininkus, kaip galima yra iš ūkės daugias naudos apturėti. Bet pasirodė, kad ūkininkams negana žinoti, kaip reikia naudą iš žemės semti. Reikalinga dar pasirūpinti, kad ku didžiausia tos naudos dalis liktų ūkininkų rankose. Ir čionai tie profesoriai bekeliaudami po Italijos provincijas pamokino ūkininkus, kaip reikia elgtis. Ūkininkai turi telktis į bendroves, kurios pačios iš pirmų rankų bet tarpininkų pirkutis reikalingus ūkėi dalykus; ūkininkai turi gauti už nedidelį procentą pinigų paskolinti, kad neklėnti ir lūpiki nagus. 1892 m. Parmoje pasidarė keliaujanti mokykla. Buvo pakviestas profesorius Bizzozero. Prasidejo lektijos apie trąšas, apie geresnes mašinas, apie naikinimą kirminų ir tt. Ūkininkai klausė, kaip pigias gaut trąšų — „mums duoda menka tvorą ir ima brangių pinigų”. Profesorius atsakė — „Pasidarykite bendrove, susitare pirkuties trąšas vagonais iš pirmų rankų, apienkdami tarpininkus”. Pagal tą patarinimą 1893 m. susitvėrė pirmutinė ūkininku draugovė Parmoje. Akciją draugovės — 10 rublių. Pirmais metais prisirašė 141 sąnarys, o 1904 m. sąnarių buvo jau 1409. Apyvartas ta draugovė turėjo 1893 metuose 27 tūkstančius rublių, o po 12 metų, tai yra 1904 metuose apyvarta pasididino iki 881 tūkstančių rublių, arba kaip sakant pasidugino beveik 33 kartus. Pirkimai paprastai nuoleidžia draugovėi 25 procentus. Užlaikymui krautuvių ir kitienis reikalams draugovė ima labai mažai, užtatai sąnariai gauna pigesni ir geresnį tvorą. Skaitoma yra,

kad ta draugovė aplaikė 1904 metais Parmos provincijos ūkininku kišenuose arti 160 tūkstančių rublių, kurie kitaip būtų turėję perėti į visokių tarpininkų rankas.

Tokių draugovių dabar priviso per 1000 Italijoj. Apie 500 ūkiškų bendrovių susidėjo į „Sajungą”. Tos Sajungos valdyba atlieka daug naudingų ūkininkams dalykų. Darbas Sajungos skiriasi į dvi dali: 1. viena užsiima pirkimu ir pardavimu ūkės dalykų, 2. kita — ūkės pagerimu. Pirmutinis skyrius 1. perka iš pirmutinių rankų visokius tvorus ir mašinas, 2. pardavinėja ūkiškus išdirbinus, 3. siuntinėja pirkinius ir pardavinius, 4. užlaiko tam tikrą žinovų komisiją ištyrinėti mašinoms, trąšoms, sėkloms ir kitiems dalykams, 5. kontroliuoja bendrovių apyvartas ir tvorus.

Perkasi daugiasia trąšos ir mašinos. Iš trąšų daugiasia eina superfosfatos. Iš pradžių superfosfatos vertelgos norėjo Sajungai kelią užkirsti; buvo daugamas fabrikantų susitarė neparduoti pigiai Sajungai superfosfatos. Tada Sajunga emė rinkti kapitalą — milijoną rublių, taisymsi savo fabriko superfosfatos. Fabrikantai nusigando ir nusileido. Dabar Sajunga užperka per metus su viršum 10 milijonų pūdų superfosfatos ir išskirsto jį tarp draugovių dar pigiaus, negu jos galėtų pačios gauti pirkdamos iš pirmutinių rankų bet Sajungos pagalbos. Tamošmildūs Sajunga parsigabena iš Vokietijos, aplenkdamas vietinius tarpininkus. Per tai ir tamošmildiai draugovėms atsielna pigiaus, neg juos gautų bet Sajungos pagalbos. Nuo viešpatijos valdžios dar išreikalavo Sajunga pamažintus tarifus (mokesnis) ant geležinkelų už gabenamas trąšas. — Nemažai Sajunga nuperka mašinų ir veštinųjų gyvulių iš Sveicarijos ir Olandijos. 1903 m. mašinų ta Sajunga nupirko už 800 tūkstančių rublių. — Matome, kad pirkiniai Sajungai gerai einasi.

Ne teip puikiai iki šiol sekėsi su pardavimu produktų. Sajunga čionai nedaro didelės apyvartas. Užtai mažesnis bendrovės, kurios yra pasiėmusios pardavinėjimą atskyrių šakų ūkės produktų, gausa gerai tarpsta. Teip, pusėnėi verčias bendrovės, pardavinėjančios medų, vynu, vynuogės ir kt. d.

Antra dalis Sajungos darbo, t. y. ūkės pagerinimas, eina tuo pačiu keliu, kaip ir keliaujančios mokyklos. Duoda ūkininkams patarimus, kaip taisyti bandymų laukelius ir kaip elgtis visokiuose ūkės reikaluose, platina trąšas, geresnes sėklas, naudingas knygytes, pašinius (plenus) geresnių užvedimų (tribų), siuntinėja žinovus ūkės dalykų daryti pamokinimus, pasikalbėjimus su ūkininkais, ypač ten, kur nėra keliaujančių mokyklų, ragina ūkininkus taisyties draugoves, žodžiu, visokiais būdais bruka į kai-

mus tas žinias, kurias žemdirbystės mokslas yra išradęs ūkėi naudingomis. Teip darbuojasi Italijos ūkininku draugovių arba bendrovių Sajunga.

Reikia dar pridėti, kad greta su tuo visu yra išiplatinusios po visą šalį ir kreditingės draugovės, kurios ūkininkams duoda už nedidelius nuosimčius paskolinti reikale pinigų. Tik tas tos kreditingės draugovės visai kaip rūpinasi prižiūrėti, kaip paskolinti pinigai bus suvartoti. Ant naudingų ūkėi dalykų jos lengvai skolina pinigą, bet ant perkelkias (ant brangių brūkų, ant šilkų) ten pinigų negausi. Septyniolika metų praėjo nuo atsiradimo pirmosios keliaujančios mokyklos, dabar jų yra 100; skaičius jų ūkininku draugovių jau peraugo 1000; iš jų per 500 priguli prie aros Sajungos. Kas tik matė Italijos ūkės pirmiaus ir dabar, visi pripažįsta, kad per darbštumą keliaujančių mokyklų ir ūkininku draugovių ūkė tenai žymiai pakilo.

Mums, lietuviams, rodosi, irgi geriausia tiktų toksai kelias, jeigu ištikrųjų norime savo ūkės aukštyn pakelti, jeigu nenorime galutinai skurde paskesti.

„Zemė”.

Iš Lietuvos.

VILNIUS. Vyskupui von der Roppe'ui valdžia išėpė apliešti Vilniaus vyskupijai ir uždraudė jam gyventi Lietuvoje, Maskvoje ir Peterburse.

Rusų laikrašciai garsina, bšk vietioje vyskupio Roppe'o Vilniaus vyskupū būsiąs paskirtas Zitomeriaus pavyskupis, A. K a r o s a — lietuvis buvęs „Ned. Šk.” redaktorium.

Iš UKMERGES (Kauno gub.) Jeigu kas manęs paklaustų: sakyk, melžiamasis, ar lietuviystė, ar lenkystė Ukmergės apskrityje sparčiau žengia pirmyn? Ant tokio klausimo aš štai ką atsakyčiau:

Lietuviystė paskutiniu laiku padarė didelį žingsnį pirmyn: į valdiečius mokyklas tapo įvesta lietuvių kalba, šen-ten į tas mokyklas paskirti lietuvių mokytojai, vejama pamažu lenkystė iš klebonijų...

Bet lenkystė, išgalėjusi dvaruose, dvarėliuose, „okoliuose”, miesteliuose, teip pat nesmaudžia. Lenkystė turi ant lietuviystės tą viršų, kurį ji „poniška”. Jai visur duodys atviros; ji visur ilis, prie ko nori prisilpaiki ir kur tik ji pasisuka, visur kaipovniška mandagiai, maloniai priinama.

Ne teip klojas lietuviystei, kuri, „poniškuom” privilegijos neturi: ją tai vienur, tai kitur sutipka kaipov „prasta” nemaloniomai, širkštumai ir dargi tiesiog kaitur duryis prieš ją uždaromos. Lietuviystė tik tuomet tegalės pasekmingai su lenkystę lenktyniuoti, kuomet dėvės netikaiti pilką suomė-

gą, bet ir poniškuose švarkuose galės pasizmonėti. Rada, kur-ne-kur kai-kada dabar ji juoduose švarkuose tenka pamatyti, bet ji tuose švarkuose tojka, nedraisi, jaunutėlė, kad susitikus su išdidžia „jasnie-lenkyste” visuomet priės tą nusilenkia. Jai nereikės prieš lenkystę tik tada nusileisti, kada ji, reprezentuojamas skaitlingu lietuvių-inteligentu būriu, galės drasiai reikalauti sau priderančios pirmutines vietas.

O kuomet mes tą skaitlingą lietuvių-inteligentų būri suslauskisime?

Mūsų apskrityje dargi luosos profesijos, nekalbu apie valdžios vietas, užimtos daugiasiai lenkų, žydų ir kitų svetimačių. Mūsų kiali daktarai, farmacevtai čia apsigyvene galėtų turėti gana gera duoną, bet jie, matyt, beveilyja po plačią Rusiją gaudyti vėjus.

„V. Z.”

SAKIUOSE (Suv. gub.) Rugsėjo 18 d. buvo įgalotini rinkimas Plokskėj ir Sintautų valsčių. Plokskėj į galotinių išrinko tik 7, o Sintautų — 36.

Kada prasidėjo rinkimai į pirmutinę Dūmą, valstiečiai ėmėsi prie to kur-kas karščiau, tikėdamiesi, užimtos atstovų tūką laimėti, ku parodo tas, kad mūsų paviete šie būtent tik aštuoni valstiečiai išrinko tik 160. Verta paminėti, juog rinkimū pirmininkas, Naumiesčio teišėjas P. Vaskevičia, per šinos rinkimus ir-gi elgėsi taip, kad valstiečiai mažiau išrinkti įgalotinių pavieto susivaziavima. Kurie tiktai kiek pasivėlavo, ir vėlgi teitvų įgalotiniūs sūnus, tai jau nenorėjo prileisti prie rinkimū. Prieš tokį pirmininko pasielgimą Sintautų valstiečiai užprotestavo, ir visas valstius jau buvo beinas važiuoti namon, bet pirmininkas pastebėjęs — nusileido, ir valstiečius sulaukė, pripažindamas jiems pilną teisę.

Visur mat reikia drasos! ir ginti kiek galint, kad by kas nemindžiojt artojaus tiesių! Garbė sintautiečiams!

„V. Z.”

SINTAUTAI (Naumiesčio pav. Suv. g.) Rugsėjo 16 (29) d. buvo parapijoni sueiga pasikalbėti apie bažnyčios statymą. Tai jau antrą kartą parapijoni susirenka, bet pirma kartą sueiga pasibaigė tiktai reikavimu. Dabar apie bažnyčios statymą nę nekalbėta, tiktai šalia šventoriaus nutarta statyti medinė šlopa, kuri atsiestianti į 2.300 rub. Pinigus iš pradžios buvo nutarta dėti nuo margo, bet pagaliuos po trumpo apsvairstymo perkeitė ant ugnaparinę, jeigu būtų galima greitu laiku atimti. Išrinkta tam: tikras komitetas iš šešių narių, kurie turės rūpintis šlopos statymu. Kai-kurie nariai visai nenorėjo, kad juos

rinktu i komiteta, bet kadangi nebuvo galima susišnekėti per vieną rekavimą, tai jie negalėjo atsisakyti. Visa sueiga atsiduvo gana netvarkoj: vienas sau rėkė, kitas sau; kuris garsiau rėkė, tai to ir tiesa. Kaip pirmai, taip ir antrai sueigai pasibaigus — ištuština nemažai bonkų ir bonkelių.

LENKIMAL. Lenkimuose šiomis dienomis buvo toksai atsitikimas: keli vaikiniai ikausę susibarė tarp savęs ir susipė. Pajuto policija ir atbėgo jų tildyti; šie, pamatę atbėgant policiją, apsisėjo mušęsi. Užkliausus policijai, kas čia mušėsi, vienas pašalietis nurodė kaltininkus, kuriuos policija ir nubaudė. Tada nubausti kaltininkai, norėdami savo išdavėjui atmonyti, patykojo ji atsakančioje vietoje, kad tas trečią dieną mirė.

SKUODAS (Telšių pav.). Stai prie ko mus veda mūsų žemsgariai: Keletas vaikinių susitarė vieną savo draugą pamušti. Bet jie, bijodami, kad pradėjus muštis, žemsgariai jų neimtų gaudyti, tada prie to darbo pakvietė ir žemsgarius. Žemsgariai jau gerai ikausę kartų su vedėjais puolė ant nurodyto kaltininko ir ėmė jį mušti. Šis išstrūkęs iš jų nagų, ipulė i žydo Tanuro krautuve ir čia pasislėpė. Mušėjai jau gerai įnirte, tarp kurių buvo ir žemsgariai, nerazdami pabėgėlio, išdaužė žydui langus.

Amerikos Naujienos

Po rinkimų.

Washington, 6 Lapkr. Utarinke laikytieji rinkimai patėmytini tuomi, juog daugel vietose vyriausiu klausimu buvo: ar kandidatais eina už ar prieš sąvairnančių gėrymų pardavimą. Karščiausiai tame klausime kovojo Delaware valstijoje; čia dviejuose pavietuose išlaimejo prohibicionistai, uždraudžiantieji karčiamas (saloon'us); kituose dviejuose išlaimejo karčiamų šalininkai. Illinois valstijoje teipgi daugiau nei pusę visų 20 pavietų balsavo už prohibicionistus (prieš karčiamas). Valstijoje Kentucke išlaimejo gubernatoriūs, pasižadėjęs naikinti karčiamas.

Politikieriai tēmoji yvairių partijų išlaimejimus, norėdami apspėsti, kaip pasibaigs ateinančiuose metuose didieji prezidento rinkimai.

Pinigų apšiai.

New York, 9 Lapkr. Prieš rinkimus apsiėriskusioji pinigų stoka, kuri daugelį bankų ir kompanijų priverė subankrutyti, dabar jau pertrivota. Amerikos pinigų gėriausiai pasirūpino kuogreiciausiai sutraukti apšiai pinigų. Teip laivas „Kronprincess Cecil a“ atvežė i New Yorką suvirš 7 milijonų dol. aukso pinigų; „Lutatan“ antrą dieną teipgi atvežė iš Anglijos 10 milijonų. Viso laike kelių dienų i Ameriką pribuvo apie 40 milijonų dol.

Trūkis plyšo, 13 užmstų.

Douglas, Ariz., 8 Lapkr. Per nežinoma priežastį uždegė tavorinis trūkis, kuriame buvo keli vagonai su paraku ir dynamitu. Inžinierius matydamas, kad užgesinti nespės ir tuojaus turės atsistiekti baisi eksplozija, paleidė trūki bėgti šalin nuo miesto, prisaukęs trūčio darbininkams, kad nušoktų. Uos pusę mylios pavaziavus, ugnis pasiekė paraką ir atsitiko baisi eksplozija. Nelaimė, kad tame laike trūkis buvo privažiavęs šėtra, kuriore buvo 12 meksikonų geležinkelio darbininkų. Jie visų tapo eksplozijos sudrasaktyti; inžinierius, išgelbėjęs miestą, pats žuvo.

Greiciausias laivas.

New York, 8 Lapkr. Cunard'o linijos laivas „Lutatan“, kurs pagarsėjo savo greitu nėrimu tarp Europos ir Amerikos, pastebina pasaulii, parodydamas, juog dar vis smarkiau pradeda važiuoti, anksčiau mašinoms geriau išsidirbus. Ikitol jo greiciausia kelionė tarp Anglijos ir New Yorko buvo i 4 dienas, 19 valandų ir 52 minutes. Pėtėnytoje vienok pribuvo jis, pervaziavęs tą kelia i 4 dienas, 18 valandų ir 40 minučių, taigi valanda ir 19 minučių trumpesniame laike.

Gelėzinkelių aukos.

Washington, 7 Lapkr. Valdžios komisijos išduptos skaitlinės apie gelėzinkelių nelaimes per paskutinius metus, pasibaigusius 30 d. Birželio, parodo, juog gelėzinkeliai kas sykis daugiau žmonių išžudo.

Amerikos laivynas.

Washington, 9 Lapkr. Laivyno vyriausybė paduoda žingeidžias skaitlines su lyginimui Amerikos laivyno su kitų žemių laivynais. Pagal tai pirmą vietą užima Anglija, kurios karės laivai krūvoje turi 1.633.116 tonų; Suv. Valstijos užima antrą vietą, su 611.616 tonų. Prancūzija trečia, su 609.079 tonais; tada seka Vokietija, Japonija, Rusija, Italija ir Austrija. Jeigu bet skaitytum ir budavojošius dar laivus, nežinog būsiančius gatavus, tai po Anglijai antrą vietą užimtų Prancūzija, o Suv. Valstijos trečia.

Didisj Philadelphiaj.

Philadelphia, Pa., 9 Lapkr. Vyriausybė paskyrė 575.000 dol. paduovojimui dviejų prielaukų, pietinėje ir šiaurinėje miesto dalyje,

idant padidinti miesto vaizbą. Pradėta suprasti, juog Philadelphiajos portas yra vienas iš svarbiausių visose Amerikoje, kadangi vakariemės valstijos privežimas tavorų i Philadelphiaj daug smagesnis, nei i New Yorką, Bostoną ir kitus pajūrio miestus. Reikalinga tikėti itaisyti smagias prielaukas didiems laivams. Šiose dienose atsilankė komisija Southern Pacific geležinkelio kompanijos, idant apžiūrėti, kokiu būdu naudingiausiai surišti savo geležinkelį su Philadelphiaj.

Persekioja trustus.

Los Angeles, Cal., 8 Lapkr. Federališkas sudas šiamė mieste uždėjo 330 tūkst. dol. baudnės Topeka & Santa Fe geležinkelii, kuris pernai tapo išrastas kaltu anino nevienokiu prekri už tavorų vežinįmą, tuomi perzengdamas tyčia didelėms kompanijoms sutaisytajai Elkins įstatymą, Suskaiyta 60 perzengimų to įstatymo ir sudas būtų galėjęs uždėti koros beveik pusantro milijono.

Texas valstijoje valdžia teipgi išklė provas prieš Standard Oil kompaniją ir Josios filijas, kaltindama jas perzengimu-trustams sutaisytųjų įstatymų. Už visų perzengimus krūvoje bus mės gali uždėti 75 milijonus dol.

50 mylių ant dienos pėkėcias.

New York, 9 Lapkr. E. Weston'as, kuris apsiėmė pėkėcias nueiti iš Portland, Me., i Chicago, Ill., laike 26 dienu, rodos atlikusias tą kelionę i dar trumpesni laiką. Ikišiol jis perėjo aplamai po 50 mylių ant dienos. Visur, kur jis pasirodo, susitelkia žmonių pasistebėti iš smarkaus ėjiko, nes angliški laikrašciai gana plačiai jį apgarsino. Skundžias jis ant dumblių keliu ir pratriutu pėlieliu ant koju, bet seip yra gana linksmas ir pilnas pastikėjimo, juog išlaimes.

Trūkstas anglies.

Pittsburg, Pa., 11 Lapkr. Laike paskutines savaites daugiau nei milijonas tonų anglies tapo užprašyta pas anglies kompanijas pristatymui i yvairius kraštus vakarinėse valstijose. Viską tuojgi atsakyti, kadangi nėra uždėktinai vagonų anglies gabenimui ir kompanijos vos istengia užganėdinti seniau jau užsipašusius. Gelėzinkelių vagonai, kuriu visada būna trumpa, dabar užimti gabenimui bovelnos iš pietinių valstijų ir javų iš vakarinų. Kompanijų atstovai dabar aptaria, kaip apseiti, idant vėl, kaip pernai žiemą, vakarų miestai ne kęstų pasilikę be anglies.

100 mylių ant valandos.

Clayton, N. J., 11 Lapkr. Pensylvanijos gelėzinkelis ant savo vėžų tarp Grayton ir Malaga keta leisti greiciausiu trūkis visoje žemėje; važiuosiu jie po 100 mylių ant valandos. Pristatytos jau tris mižiniškos elektrika varomos lokomotyvos, sveriančios kiekviena po 97 tūkst. svarų. Vėžes ypačiai drūčiai sutaisytos, o ties

Franklinville, kur staigus vingis, įdėti plieniniai slenkščiai, kaštuojanti 200 dol. kiekvienas. Išbandinėjime leido trūkius po 50 ir 60 mylių ant valandos, o pasirodė, kad saugiai galės važiuoti greitumu 100 mylių.

25 naujos lokomotyvos.

Philadelphia, Pa., 11 Lapkr. Baldwin'o lokomotyvų dirbtuvė gavo nuo Pensylvanijos gelėzinkelio ušakymą padirbti ant greitųjų 25 naujas lokomotyvas tavorinams trūkiams. Pasirodė, kad visur geležinkeliai užimti tavorų vežimui ir niekur nespėja. Sprendžia, kad toks padėjimas trauksis per visą žiemą. Naujosios lokomotyvos turės būti gatavos Gruodžio mėnesyje. Baldwin'o lokomotyvų dirbtuvė vien paskutiniame mėnesyje padirbo 260 lokomotyvų.

Svarbi sėda istarmė.

Trenton, N. J., 11 Lapkr. Šio miesto vyriausybė pirmokio laiko paskyrė, kad tramvajų kompanijos, vežančios žmones po miestą, turit visada tiek tramvajų (karų) turėti, kad kiekvienam pasażieriui būtų sėdynė. Mat miestui įgriso, kad žmonės užsimokėję už sėdynę priversti ligas valandas važiuoti susigrūdė, stati, laikydamiė už diržų palubėmis. Tramvajų kompanijos padavė dalyką i sudus, nerodėdamos mokėti uždėtus 50 dol. baudnės už kiekvieną perzengimą. Dabar valstijos Supreme Court atsėvė, juog miesto vyriausybė turi teisybę.

Pirmas sniegas.

Chicago, Ill., 11 Lapkr. Po vakarines ir pietines valstijas užviešpatavo šaltis. Per visą Illinois valstiją, teipgi po Indiana, Michigan, Wisconsin ir Iowa pasirodė sniegas. Mieste Cleveland, Ohio, puolė tiek sniegas, kad užtrūkdė tramvajų bėgima. West Virginioj puolė 6 colius sniegas.

Baisus likimas.

Mahanoy City, Pa., 11 Lapkr. Nuo Subatos vakaro be perstojimo, diena i nakti, dirba 30 mainierių, bandanti atkasti užgrautą savo drauga. Užgrautais, nekękis M. McCabe, Subatoje Draper kasykloje buvo beardas „pilerius“ (stulpus) ir paleidęs ypačiai didelį šūvį, kada i jo urvą statė įgriuvo paviršiję stovintis anglies šiukšnių pylimas drauge su vandeniu. Du kitu jo draugu spėjo išsigelbėti. Bet McCabe'ui užkrito kėlia ngriuvė tūkstantū tonų žemini. Nera abejonės, juog užgrautasis gyvas, bet daskiasti pas jį sunkus darbas. Kasyklos viršininkai tvirtina, juog veltas darbas čia gelbėti, nes galį trukti mėtus, pakol dasigautų i užgrautą urvą.

Italių pinigai.

Uniontown, Pa., 9 Lapkr. Italų būdas nešiotis su savim revolverius, peilius ir kitokius ginklus, pralobina pavieto kasa. Dėl paskutiniamo laike tankiai atsikaratojusiu užpolimū ir plėš

mu paršauktoji valstijinė policija suareštuoja kiekvieną nužvelgtą itala ir beveik kas sykis randa nešiojanti šioki arba tokį ginkla, kas šimės paviete baudžiama su 50 dol. Nenorėdami patekti kalėjiman, italai kiekvienas užsimoka. Nekurią dieną sudas nubaudė 26 italus su areštuotus ir kaltinamus už slapta ginklų nešiojimą; jie krūvoje užmokoje 1300 dol.

Kalnas dega per 45 metus.

Charlestown, W. Va., 9 Lapkr. Ties Paint Creek, apie 20 mylių atstu nuo širo miesto, jau per 45 metus dega kalnas, turintis savyje apstingą anglies guolį. Paskutiniame laike liepsnos ypačiai smarkiai pradėjo pasirodyti ir nakties laike kartais pasirodo, lyg visas kalnas dega. Ugnis atsirado metuose 1861, prasiplatinus girių gaisrui, kuris pasiekė išsikanti i š žemės angli. Nuo tada ugnis, išėdusi i kalno viduri, švini gruodėjo. Anglies šviniškai pirm kelių metų visokiū būdais bandė ugni užgesinti ir tam dalyku išleidinėjo 20 tūkstantū dol. bet veltui. Milijonai tonų apglies ten guli, o pakol tie nebus suderę, ugnis ne užges.

Praamžių sutvėrimas.

Texas, 9 Lapkr. Paviete Dallas, Texas valstijoje, atkasta skeletoną (kaulus) teip vadinamo dinosaurus, sutvėrimo gyvenuso ant pasaulėj pirm daug tūkstantū metų. Skeletonas yra didžiausias tos rūšies kada nors atkastas. Sutvėrimas tas turėjo būti apie 70 pėdų ilgas, panašus i mižinišką driežą, kuris gyveno pajūrio klampynėse, misdamas klampynių žolėmis ir medžių šakomis. Ten-pat pirm kelių metų atrasta skeletoną gyvuliu alonių veislės, teip vadinamo mastadono; kokio mižiniško didumo tas turėjo būti, galima spėsti i to, juog atrastos litys buvo 9 pėdų ilgos.

KORESPONDENCIJOS.

Waterbury, Conn.

Ruduo priėjęs, priėmė savo pilnas tiesas ir parodė savo galybę, skindamas nuo medžių lapus ir nešiodamas juos i visas puses. Tai šen, tai ten pamatai krūvelę parudavusių lapelių. Bet vėjas, neduodamas jiems ant vietos gulėti, blaško juos i visas šalis. Teipo-gi vėjas, neužmiršdamas nei žmogaus, duoda suprasti, juog jau reikia įieškoti sau šiltesnės vietos, jau nebelaik lauke, priverčia įieškotis sau kur šiltesnio kampelio. Vienai atranda sau vietą kur grūtuvėje, o kiti sėdi savo nāmelyje ir klauso, kaip vėjas ūžia pro langus. Tas jo ūžimas nusibosta klausyti sėdinčiam ir žmogus įieško sau kur nors ir kuomi nors pasilinksminti.

Orui atsilus ir ilgesniems vakarams užstojus, vietinė teatrališka draugystė „Aidas“ parėngė porą vakarų:

11 dieną Rugsėjo vaidino teatru „Užburtas Kunigaikštis“, kuris gana gerai pasisekė. Svarbiausias roles užėmė šios ypatos: kunigaikštis Ermanas — Valantinų Antanas; jo biūtilis, grasas von Laube — Tamošinių Juozas. Juodu nebala gerai atliko roles, o vienok publika pasiganėdino vienų jų didumu. Jonas Cebatorius — Brazauskų Motiejus; jo motina — Petrukonij Anelė; Margaryta — Karunauskų Agutė, abelmai imant, labai malonų išpuđi padarė ant atsilankiusiu tą vakarą.

7 dienoje Lapkrčio, aftra vakarą, vaidino melodramą „Tarp dilgėlių rožės“. Pirmame Akte Magdė Rudaitienė — Baltrušėjus; Magdėtenė — Rožė Kukienė — Karinauskų Agutė, pusestinai atliko savo roles. Antrame akte gerai atliko rolę Jonas Birželis — Visniauskų Antanas; visi kiti atliko nepergeriausiai. Trečiame akte Rudaitienė visur gerai nudaėvė. Motiejų Birželį — Tamošinių Juozas nudavė negeriausiai, bet užtai Vaitį — Valantinų Antanas, Salsčių — Lazdauskų Jonas ir Kukį — Leščinskų Vladas atliko pusestinai. Kėtvirtame akte atliko pusestinai visi.

Abelmai imant, teatras pasisekė, ir publika būtų užsiganėdinusi, kad būtų buvusi geresnė tvarka ant scenos. Labai būtų malonu, kad viršimėte draugystė „Aidas“ dažniau parėngtų tokius vakarus — nes teatras yra mūsų gyvenimo mokykla.

Užmirštas.

So. Deerfield, Mass.

Nė vienas šventadienis, kokias bankletas pas mus neapsieina be girtybės ir pėstyti, bet per Visų Šventė lietuviai ypač atsiėmę savo sužvėrėjimu: net 14 tapo pasodinta i šaltajai... Būtų ir daugiau pakliuvę kalinei, tik kai-kurie spėjo pabėgti. 3 tikri broliai-lietuvidi susipėse su įenkais ir terpu savyes. Nors lenkai lietuvians supiaustė galvas su peiliais, tačiau suareštavo lietuvius, nes anie — lenkai pabėgo. Tuo tarpu dar nežinia ką nuspreis teismas apie pėstikus.

Vis tai visai bedievybės ir socializmo... A. B. K.

Aukos

Lietuviškų Seserų Vienuolynui

Iš Brooklyn, N. Y.: Kun. V. Varnagris \$100.00
Iš Minersville, Pa.: Stemplys Jonas \$5.00
Viso \$105.00
Pirmiaus buvo \$8064.70
Viso labo yra \$8169.70.
Kun. A. Stanliukynas.

Redakcijos Ašakymai.

P. K. V. kas'ui. — Evangelijai aiškinimui patariame palikti kunigams. Tamsta gi daug geriau padarytum, rašinėdamas i „Zvaigždę“ žinielį iš lietuvių gyvenimo. Straipsnis netilps, jei norite, sugražinsime atgal.

Ne Mieste Laime.

Is prancūziško vertė J. Pranaičiuotė.

(Tąsa.)

O tas juk tik niekis, palyginus su laime, kada už kelių dienų išisėsi ir traukinį Noyono linkan, už kelių dienų pamatys gimtinę šalį... seno Žiupineto namelį... laukų didelę tylą... Ruault'o regračius, apsidengiančius žalumai prie pavasario šilto vėjo pūtimo! Už kelių tik dienų sugrįši senovės papročiai ir prasidės gyvenimas po baisiam Paryžiaus sapnui; laukų smagi ir laisva dirbsa po dirbtuvės sunkaus darbo. Už kelių dienų paskutinis sudiev ligonbuočių, sudiev ligoniams, sudiev abejingoms žmonių minios, sudiev gatvėms besaikinėms, bildesiai ir Paryžiaus karštinėi...

Ta mintis jūi pripildė neišpasakytu džiaugsmu ir užsigėdė nieko nelaukdamas važiuoti į Clignancourt (Kliniakurta) atlikt visus savo reikalus viešbutyje ir dirbtuvėje, atsiimti užsilikusią mokesčių, atsisteisti už butą ir tt., kad paskui jau nedrumstų niekas jo išsiluosavimo laimės.

.....Clignancourt visiems išpliti! Zidorius neinas savo 42 franku išlpa iš omniubuso, eina kolie protekiniais, nes jau pradeda temti, o jo pavėluoseną ligonbutyje be abejonės greičiau patėmys, nei gazo dirbtuvė. Ir kokiu mažuoju jis čia buv... vos pažino jūi išidiniukas: „A, tai tu, ką vadini esi Žiupinetas? Jau seniai tavo vietą kitas užėmė...“

Tai buvo viskas. Apleizdamas savo gimtini kampą provincijoje paleiki atminti, tarytum koki savo paties antspaudį ant ypatų ir daiktų, kuriuos sugrįžus randi. Dirbtuvė-jūi visai kas kiti. Sugrįžus po dviejų mėnesių, jau trečdalis darbininkų nepažįstami veidai ir jie į tave nuožniai žvauroja, rodos drebėdami iš baimės, kad nepaveržtum jų darbo.

Stai jau ir vakaras. Gazo žibinčiai viens po kitam nušvinta gatvių pašaliais; Zidorius nusikankines ilga liga, slenka palengva Ordener'o gatvė, apsikeizdamas ant kiekvieno žingsnio sunkumpiniais, su pavariuvisiomis akimis darbininkais, traukiančiais miesto mero linkan.

Po dirbtuvių tvankos jie skubina į naminę tvanką ant ketvirtos augšto, su kaimynais viršū, apačioje ir iš abiejų šonu, nešvariosios gatvės, dvokiančio visokių išmetų puvešiais, turėdami priešais save ilgą, nuobodžią, kaip vienodas kelias, ateiti. Vieni pelno po 3 frankus per dieną, kiti po 4, po 5, adistar tiek, kiek reikia pragyvenimui, kad papenėti vaikai ir už butą užsimokėti. Ir šiteip traukis diena po diena, mėnesis po mėnesių, metas po metų, vis dirbant pragyvenimui, ir tai tik pragyvenimui, be jokiu smagurių, be nušaidimų, besamoningai linksminantis per tep vadinamas tautiškasias šventes, nežinodami kiti nėsns paguodos, išplaukiančios iš tikybės prievolių.

Vargšai! navatni, bet ir nelaimingi, ir sakyti, kad aš norėjau būt jiems panėšus! — mąstikavo Zidorius.

Zinoma, juk buvo ir kitokių darbininkų, švartū, laimingų ir sveikų; be abejonės tarp jų be skaidnes namų yra patogiai gyvenančių krikščioniškų šeimynų; bet jie nebuvo kaimo atplūdos, juos išilindami tūkstančiai miesto bildesčių, užaugo besiveizdamai mažiausiomis darbininkų gyvenimo smulkmenomis; jie žinojo kiekvieną kampą miesto, prapatė prie jo karštinės, o ypatė nematė plataus regračio ir didelės laukų tylos. Toks bet kaimietis kaip jis, Zidorius, nekaida čia neapsipras. Nenorėjo ilgiau apie tai nė dliugoti. Paveikslas buvo taip aiškus, taip neužginamas, juog jis daugiau čia už jokius pinigūs nepasiliktų, kad ir išsilindytų jo kitados Noyone svajonės. Neapsakomas išsiligimo jausmas užgėlė jo širdi, o vaidentuvėj' lakstė be atlaidos žodžiais: važiuot... važiuot, kad ir čia viškas truktų... važiuot kagreičiausiai.....

Artinos prie savo senos buveinės. Reikėjo pereiti dar vieną gatvaitę, paskui tuoj po kairei, Zidorius ėjo galvą nulenkęs, jauzdamas kuo tolyn, tuo aršyn silpnumą pakertant jam kojas. Nėtikėtai ant jo pečių užkrito žiauri ranka ir gerzdziantis, piktas balsas atsimušė ausyse: „Palauk, kánalijai tai tu čia...“

Zidorius atsigrėžė ir įmatė išrisų, sužverėjusių ir verdanti pagieža savo buvusio šeimyninko veidą. Kaimietis nespėjo ištartį pasisteisimo žodi, kaip piktadaris parbolėsi jį prie sienos ir teip drūčiai nutvėrė su savo geležiniais pirštais už gerklės, kad jokis sutvėrimas rodos negalėtų jo paluosuoti.

Zidorius, neturėdamas užtektinai spēkų, nė nemanė gintis; jis norėjo tik kaip-nors ištartį žodi, pasisteisinti, bet užpuoliko pasitūtimas visai uždarė vaikiniui burną.

Is drebėneiu šeimyninko lūpų pasipylė menkai suprantamų keiksnių gausybė: „A! Tai tu šiteip slapstaisi neužmokėjęs savo skolas, nepasakęs nė išgandūk... kaip koks valkata!... Ak tu šunie... tu vagis... rasi manei Paryžiū dideliu esant! ne teip didelis, kaip tau rodės, mano mielasis... čia susijieško... ir užsimoka visą, kas reik... vienu ypu... šia tau... šiteip... turėkisi!“

Ant išsekusio kūno, prislėgto tuščioj gatvėj prie sienos ir kriokiančio iš baimės, krito be atvangos žiaurus, paprasti nuošaliam srityje, smūgiai, kokius miesto vaikai išedami iš mokyklų vartoja: spardymai su koja į pilvą, į galvą, kumėsioi ir kaktą, per akis; šiteip daužė kelias valandėles. Paskui, pajutęs kad jo auką jau nekruata, paleido iš nagų, ir Zidorius virto iš lavonas, be šauktemo, be atdūksio, ant gatvės.

Piktadarys pasiraitytes kelnes, pasilenkė ant jojo ir su judošiška šypsena ėmė vėl plūsti: „Šuns kumpis, tai tas pats!... atėik nagi dabar pasiimti savo daiktus... jie pas mano tetą, o jei tuom neužganėdintus, tai galiu da pridėti, šia tau kvitą ir lik sveikas...“ Čia su geležuota dėbato kurka niekšas tvykstelėjo į vaikino merdinti kūną paskutinį smūgi, nuo kurio visi vardgienio šonkauliai subraskėjo, ir potam iškėlęs ketėrą nusivilko savosna.

Visa tai atsitiko kelių valandėlių bėgyje ir tuščiojo gatvėje. Juog niekas nė nematė. Po teisybei jau kas nors vis jau turėjo girdėti, bet panašiosio miesto užkampiuose su aršiausiais barmiais žmonės apsiapatė, ir jū niekas nepaiso. Zidorius gulėjo tamsiame paunksniuotame kampe, aptekęs kraujais, su žaiduota krūtine, kurią Klemensas mažne su motiniška rūpestimi buvo išgėdęs.

Darbininkai ėjo pro šalį, nespėjuodami. Vienas jų, užtėmijęs kaimietį ir, rodydamas su savo indeliu*) nekruatančią masą paunksnyje, prabilo: „Ot, tai kur viens su nušveista liopine!“

Kitas nusisųpsėjo ir vėl tęsė savo šneką.

Truputį vėliau cimpino išlėto pasipatė do miestargiu, keldami su savo lygiais žingsniais atbalsius mažoje gatvaitėje. Jiedu kalbėjo apie pasikūdausią savo viršaičio neteisybę, kuris šaldriskai keldavo savo pataukūnus.

Vieno koja užkliuvo už Zidoriaus ir perpykęs spyrė jam su dėbato užpėndū. Zidorius nė krust. Ale tai nusilakęs, — traukdamas pečiaus pranurinėti miestargius... ir bazdas išpūtė bambėdami rūšiai netaukė savo kelin. — Da to reiketu, kad vadžioti ir sričių stotis visus Clignancourte patikus girtuoklius. Tegul parsiteipia jū su viršaitis, jei nori.

Jau buvo vėlybas vakaras; prasliuko valanda, kita, trečia ir dyglus šaltis atkutinio Zidoriaus nuovoka. Visame savo kūne jautė nesuprantamus, bet balsius sopulus. Išpradžiū jis manė save ligonbutyje ir supnuojant, o ta ilgą atpatėjusių gatvę esant švento Kristopo sale; bet patrukdamas ranką užėmėjo saltą akmeni ir srovės vandeni; tada atsiminė viską ir akies mirksnyje suprato šiuo kartu jau tikrai atėjus paskutinajai.

Ir kas jo do prilikimas... Turi mirti gatvės pašalyje, ant versmės kranto, be kunigo, be draugo, kaipo šunelis visų apieistas, jis turėdamas savo tėvus ir namelį... ne, tas jau perskaudū!

Mirti jis nebijojo, jeigu Dievulis to nori, testojta Jo šventa valia!... Bet ne teip kaip šunelis, be kunigo. Pasirėmė ant savo alkūnių ir nakties tamsoje ėmė šaukti iš visos krūtinės... paskui klausė... Vienok nieko nebuvo girdėti ir niekas ant jo balso nentsilpėpė...

Toli užė miesto silpnas bildėjimas, barškėjo be atvangos vežimų ratai. Zidorius vėl suriko ir štai plaučių žaidū atsivėrė perdėm, balsas užkimo, užlietas išsiveržusia kraujo srove, rankos išsikėtė, o pastyrė pirštai išsimeigė į gatvės žvyra.

Vienok sąmonės nenustojė. Jis aiškiai suprato teturis vos kelias valandėles prieš savo didelę kelionę ir pradėjo skaitliuoti nuodėmes.

Nėtikėtai gatvės gale išgirdo besartinančius tolimus žingsnius. Buvo du žmonės einanti Zidoriaus linkan. Su dideliu vargu atkreipęs galvą, apindamas paskutinė vilties kibirkstėlė, kuri retai kada žmogui visiška išnykta, žitrėjo jū dviejų plėvėsuojančius rūbus ir mikliai mosčiojo ranka. Vienas praėiviu užmatė ir pasilenkė ant miršančio... Zidorius pajutęs kunigo sukne, sudėjo rankas teip dėkingu gestu, juog ir akimiesis širdis būtų galėjusi sutirpti.

— Ak, tai Noyone Sventiausioja Panėlė atsiuntė, nenorėdama kad numirėčiau ir gyvulėlis! — šauko nelaimingas.

* Jū kuriose nesai valgi.

** Pajukiošiantis gatvę vadinu.

Kunigas, grįždamas su zakristijonu nuo ligonio, pasiaukė savo draugkeleivi. Pirminiam nuostebos išpūdziai praslinkus, abudu stvėrėsi pasodinti vaikina prie mūro sienos kiek galima parankiau, kolie pagelba ateis. Bet silpnu rankos mostelėjimu Zidorius davė žemdvien suprasti galis veik numirti permaintant padėjimą ir juogei jam reikalinga buvo tikta išpažintis. Kunigas veik užsimetęs stulą, pasilenkė ant vaiko ir prie virpančios gazo šviesos pradėjo klausyti nuodėmių. Nelengvai kaimiečiui parėjo tas paskutinis mėtavonės Sakramentas. Kiekvienas istartas žodis išsunkdavo ant jojo lūpų raudonas putas, o vaikas norėjo viską išreikšti kpatviriausiai. Pasibaigus išpažinčiai, kunigas labai susijudinęs pakėlė ranką, laimindamas ir amžino pasilio kelionę; o turėdamas su savim šventuosius aliejus, kartu sutelkė ir paskutinį patepimą. Darant paskutinį kryželį, vaikinas staiga apalpo, veidas nublankio it lavono; rankos mėslungiskai pradėjo traukytis. Kunigas pabužėjo ligonį jausliai, kaip tikra motina. Pajutęs teip malonų lūpų dalypstėjimą, Zidorius paskutinį sykį atmerkė akis ir prabilo vos girdimu balsu: „Noyone... palaidokit mane Noyone!“

Tame jau tarpe debesiai, apniaukę dangų, staiga išsiskirstė; begalinėje mėlynės erdvėje mėnulis nušvietė visą Montmartre'o kalvą ir nakties viduryje. Saere-Coeur'o triobiesio baltieje akmens paskendo melsvam spindulyne... Vaikinas susiėmė rankas, dar sykį istarė: „Viespatie, susimylėk ant manes!“ ir nuleido galvą ant kunigo peties... negyvas.....

Laidotuvės atsiuvo Noyone vieną gražią pavasario dieną. Varpai gaudė išvakaro ir per visą šermėnų rytą ypatingai liūdnam balsais, tarytum stengiamis pertikrinti visos apygardos gyventojus, būk šia, jei Žiupinetų sūnus būtų paklausęs vyresniųjų, neskambintume jojo palydams tokioje valandoje ir kad toks atsitikimas ne pirmtinis, ką dažnai kaldėdavo savo parapojams kun. Hansas ir ką šandien įsai kartojo zakristijoje p-nui Valmontui su Klemensu, atvežu šia vakar Zidoriaus kūną Noyohan.

Kun. Hansas pasakė gaudūtį pamokslą, tvirtindamas, juog visi Paryžiaus užkaboriai pilni panašiu kaimiečių, priskirtų prie sunkiausio darbų užsilygnūni sau ir savo šeimynoms kasnio duonos. Aple jaunų merginų padėjimą, išėjusių įšiekti tarnaičių vietos miestuosna, bauzu nė paminti, dingtelėjus, ką jos ten nukelia visios ragda vietoje to, ką tikisi rasti.

Laidotuvėse dalyvavo visi Zidoriaus giminės ir pažistami, išėmus Nanglartuką, tu visu nelaimių kaltininką, kuris vėl sėdėjo Mazas'o kalinėje už kokią ten suktybę.

Pirmtinis palei grabą stovėjo Žiupinetas. Nelaimingas tėvas negalėjo suvaldyti neapsakiuojamo aimano perlaučų. Kelis sykius, kunigui teikiant paskutinį palaiminimą, senelis istiesė drebėnčius rankas katafalko linkui ir širdį perverčiant bailsu suriko: „Ne... tai perskaudū!... Zidoriau, mano vaikeli!“ ir tas šauksmas didelėje katedroje skambėjo graudžiai, graudžiai...

Salia jojo klūpojo Klemensas, išblįškęs, nuėdas paskutinį dienų atstikimais. Čia jau ir visa Valmontų šeimyna maldingai klausė šventų Mišų už Zidoriaus vėlę, išsirkšdama paskutinį prielankumą savo buvusiam tarnui.

Truputį toliau, už Valmontų, tūnojo apvalus, drūtas Jokūbas, pasipuošęs nauja blūza. Jis visuomet buvo istikimas žemel, nepaisant gyvairių rūpesčių, sunkiausiu pereinų, sujungtų su lauko darbais, ir jautė tą žemę kaia kada sugrąžisiant jam šinterlopai už jo istikimybę. Jokūbas mylėjo žemę, ir ta žemė nors nepadarė jū lobinzu, tačiau išmaitino, davė jam spēkas uolyginant augalėlius, išdygusius akmenuotoje dirvoje. Negana to, žemė pastatė Jokūbą darbščiamie ir išmintingame draugijos ratelyje, kuriame turėjo progą įgyti daug naudingų prityrimų ir atsakančią pritaikinfi juos prie savo tikio. Jokūbo ateitis užtat nebuvo tas vienodas ir grasus kelias, kuriuomai beldžias be atvangos tūkstančiai miesto darbininkų dėl kelių frankų algos. Ne, jo kelias buvo platus, derlingas laukas, pilnas guviausių vilčių, gyvenimo kovos smagurių ir to saldaus jausmo...kad kiekvienas nuarta vagra, kiekvienas spato dalypstėjimas, lemia jam gerbūvį, neprigulmbybe ir šeimynoje laime.

Kiekvienu rytą, keldamas iš miego ir sukalbėjęs maldą po kojoms dangiško Tėvo, Kuris'luoda laukams užderėjima, jis galėjo drąsiai sau kartoti, kad jo visa ateitis buvo šturkščiose darbininko rankose, nuo nieko čia žemai neprigulmanga, ir kad sugrįžus jam namon vakare, su dalgiu ar grėbliu ant pečių, niekas neturėjo valios reikalauti jo darbo atskaitos.

(Toliaus bus.)

Bischoff's Banking House

Uždėta 1848 m. (BANKA BISCHOFF'O) Uždėta 1848 m.
237 BROADWAY IR 4 PARK PLACE, NEW YORK, N. Y.

Pilnigūs siūdomame į seną išvynę knaustukadonantais, pagal dienos kursą, su kiekvienu iš New Yorko išpaikūjančių gresėdaviai, taip juog 12 dienų kraują priminti lieka.

Pilnigūs išnašoms visų kraują viseto pagal dienos kursą, Bankoje savo viados laikome daug pinigų dėl išnašymo.

Pilnigūs priimame ant knygočių ir daugiama procentų.

Sąporkotes išnašoms ant geriausių paktūrijų dėl atkailavimo iš Europos, nesitūlydami, ir paktūrijai Bpkorties duodame šilų, kada jo pasidėties perbos ir ant katro laivo.

Sąporkotes paruošdame ant geriausių gairių dėl parveštinimo į Europą ir paktūrioms pasidėties ant laivo atkailavimų, o kas pas mane parąba, paktūrioms apie savo atkailavimų ir pados atkailavimų ir atkailavimų, kurioms gali būti arba laivo ir atkailavimų, kada siūdoma ant paktūrijų ant pasidėties, o tokiu būdu apsaugome nuo gėjų apkvėgų.

Pašportus paruošdame dėl keliaujančių į kraują.

Davikornastis padarome pigiai ir kitos vienos sąjauktinaišios paktūrijos ant laivo prekyb. Sankoliktavojimū dalyt atkailavime knaustūgintais.

Per lauką ar anšilūkai atkailavime ant šio antkairio
Bischoff's Banking House, 237 Broadway ir 4 Park Place, New York.
Nedėliojie Banka atvėra nuo 10 iki 13 atkailav.
Subatoje iki 8 vakarė.

Visoje kietųjų anglių apšilėkėje geriausia ir saugiausia
onka pinigams pasidėti tai

LIETUVIŲ BANKA

Merchants Banking Trust Company

Mahanoy City, Pa.

Kapitalas \$125.000 Perviršis \$30.000

Moka 2 procentus nuo padėtų pinigų. Tarpu bankos direktorių randasi trys lietuviai: Kun. S. Pautienius, p. A. Daniševičia ir p. V. Rinkevičia.

Bankoje dirba Letuvis, susikalbantis Letuviškai, lenkiškai ir slavokiškai.

M. GRAHAM, Prezid. CHAS. C. BURCHILL, 1-omas Vice-prez.
Kun. S. PAUTIENIUS, 2-tras Vice-presidentas.
HAS. L. ADAM, Sekretorius. JOHN J. MEYER, Išdėnikas.

SVEIKATAI - ENERGIJAI IR ATSIAIVINIMUI
gerk
"WYOMING CLUB RYE"
AMBROSE TOOLE, 729 E. Lloyd St.
agentas. SHENANDOAH, PA.

MIKOLAS GANO,
ARTISTA MALIORIUS.
Dirba pavidalus tikrai išlėpintais farbusais ir įpasulimais. Kas nori turėti savo dėdėlį ir puikų portretą, tepisimurisi letuviškai, kad ir maudinė ant blekės ir vėrankių bilie atsągų. Dirpame gal burti portretus pagal norą. Padaryti ponia netus be rimų šūnėto ir kraują. Dirpime turis daugelį mūsų didvyrių portretus. Vyrtis, Adomo Miclekvezius ir k. ant paravimais. Taisieriniai Nesuodokit bet kokiam fuzerolui apgūdinti kuris kas ko neturėjus padaryti, bet kvėpeliu šis avitkio, kuris savo portretais tūkstantis namų puošia. Išrašant dėkui laidi adreli Mikolas Gano, 294 So. 1st Street, Brooklyn, N. Y.

J. P. BUDGINAS
visiems gerai pazastimas

Stuonėja Pinigus į visus kraštus svieto greitai ir pigiai. Paruoša Lavakortes ant greičiausiu laivų; Išnašimo Pinigus visų kraštų svieto, kaip tai: rublins, mark us, kronas, dolerius ir t. t. Apasaugojė daiktus ir būdinkus nuo ugnies. Užlaiko Krautuve Knęgę, Popierę, Abrozę ir kitokių būznytinių daiktų. Pas jį galima užrašyti laikraštį „Zvaigždė“.

Ateikite pamėginti ir persikrinti po Nr.
4549 So. Hermitage Ave., CHICAGO, ILL.

Louis H. Giele viešintis **Baznycin Architektas**

kuris padobėvoja daugelį bažnyčių ir mokyklų įvairiuose miestuose, kaip antai:

St. Antano Lenkiškos Bažnyčios Mokyklą, Jersey City, N. J.
St. Jono Lenkišką Bažnyčią, Philadelphia, Pa.
St. Stanislavo Bažnyčią ir Mokyklą, Newark, N. J.
St. Marijos Čestakavos lenkišką Bažnyčią ir kleboniją, Brooklyn, N. Y.
St. Panos čerstonjanos Pabelės lenkišką Bažnyčią, New Bedford, Mass.
St. Panos Karmelitiskos Bažnyčią, Bayonne City, N. Y.
Pliantai pabaigti St. Petro Lietuvišką Bažnyčią, Elizabeth, N. J.

Visos kitos budavonės buvo atkiltos su didžiuliais jų savišinių išrašindimimais.

Adresuok: L. H. GIELE, JERSEY CITY, N. J.

Dabar laikas naudokites vilis

Geriausia vieta dėl pirkimo su gražiais balais Armonyko, Striptiko, Koneerinas, Kluzatlas, Trietas ir daugybe visokių sunkiašilko instrumentais. Geri Džogovinis fotografai, Visoki Žiedai, Lenčiuginiai, geri Vėrvai. Atkaim dėl fotografų, Revolveris, Striptis, Elektrikinis Lėmpukis, Robinis Lėktuvas, Armony Pektelis, Piktos sukamos (tūnatis jėg), Gramofonai, Žonglėrys, Istorikis ir Malda knęgę, visoki grašis Popera dži ralyms gramatus su visokiomis apokalyptais ir delisom tūnatis su šis. Š tūnatis su \$1.00. Oskai dži ralyms mašinosi pūna grašiai ir greitai dži ralyms. Iltarai ir visos mašinos padaryti iš geriausio plieno. Prekė tik \$4.50.

Ušlėkias kitokia Ištariu mašinosi keliai gankan ir daugybe naujovių ir letučių atkailav. o apykaros šit pagaliau dideli šis motis NAJIA KATLOJAMA DYKAI! Karštas yra šiluma visoki daiktai, su virš du šimti šilum paktūrijos ir k. ant paravimais. Jūs manavore paktūrijos klauos, paktūrijos paktūrijos kaip kitos. Šiortkiam, Apasitras ir Perfortum padarbo visokius tavorus labai pigiai, duoda dideli rabata išrašant.

K. WILKEWICH 112 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

Lietuwiszka Aparatu Dirbtuwe.

Goodoliosios tautiškos ir baf zytimos Džogovinis indolifika-keramas, Amerikostorkas, Weliasus, Szarpas, Joostas, Kukuradas, Zonkoltis, Skępuras ir det Marzalkis parodius.

Garbet buta paderencialis adiktas ir taom sudėpiti savo tautę, pawkieiti ji tikrai lietuwiszka.

T. ANDRUSZEWICZ & CO.
115 W. Division St., Chicago, Ill.

OFISAS DEL SZIFKORCZIU IR PINIGU LEIDIMO.

Sąporkotes padarome ant geriausių kelių mašinomis. Norėdami pirkti sąporkotes, atkailavkite pa mane, niekur negausit geresnių rodos ir ne pirkaiti Bpkorties pigiau. Pinigus leidžiū į visas dalis svieto. Padarome pavikornastis dėl laukų padavimo arba dalyt išdėlimim Lietuvos arba kitų svieto dalyt. Norėdami pavikornastis atkailavite arba rabata poveršiti ant kitos kalbos, nā tą viską padaryti geriausiai ir pigiausiai.

SQUIRE SIMON A. RAMONATIS
105 East Centre Street, Shenandoah, Pa.

M. P. MOLLER

Dudu Vargonai

padavavotėjai

Didžiųjų pneumatikų vargonų Sv. Jurgio R. K. Bažnyčioje, Shenandoah'ryje, Pa. kun. P. Abramaitis, klebonas.

Tepit Vargonų Sv. Marijos R. K. Bažnyčioje, Mahanoy City, Pa.

Sv. Katarinos R. K. Bažnyčioje, Wayne, Pa.

Nekalčiausios Sirdies Marijos R. K. Bažnyčioje, Pittsburgo, Pa.

Ir daugiau nei 50 didelių vargonų katalikiškoms tikrai bažnyčioms. Šime laike budavojam pneumatikus Instrumentus Sv. Stepono ir Sv. Kazimiero katalikiškoms bažnyčioms Pl. mouth'e, Pa.

Budavojam visokius Dudų Vargonus, pritaikant prie vietos.

Garsiausi vargamistrai ir kunigai giria mūsų vargonus.

Paprašant, prisigaim specifikacijas ir kasty aprokavimus uždyktą ir gvarantuojam užsėnėdintimę.

Prasime užrašinti su mumis 1911 katalogo ir artėsimų šilų adresuokit:

M. P. MOLLER
HAGERSTOWN, MARYLAND.

N. B. Męs tepit budavojam Chapel ir Cabinet Reed vargonus, kuriuos padarodim tiesiog iš fabriky piekos.

A. HOLDERMAN'O

112 N. Main St., Shenandoah, Pa. už Keithan'o keptuvės, geriausia vieta Shenandoyje pirkti LAIK BODELIUS, laikrodžius, selulitinius žiedus ir visokių brangumų, tepisogiensius patalviti. Kiti vienas daiktas yra gvarantuojamim.

Adomas Bujauckas

geriausias kriaučius dvejose miestuose.

Kas nori turėti gražius siutus, prašau pas mane užsistelinoti.

149 East Centre St. 16 E. 5th St.
Shenandoah, Pa. Mt. Carmel, Pa.

The Shenandoah Trust Company.

Kapitalis \$123.000. Perviršis \$47.000

Vienatinis ir įvikiška banka, kurios akcijonierijai daugumas lietuviai. — Moka 2 procentus nuo padėtų pinigų.

Adomas kasdien nuo 9 ryte iki 3 po pietų; subatomis nuo 9—12 ryte ir —10 vakarė. Galima susikabinti lietuviškai.

* MINERVELIS LIETUVIAMS

geri geriančiai pasidėti pinigų štai šitame banke:

The First National Bank of Minersville, Pa.

Pradinis kapitalas \$50.000. Perviršis \$70.000. Nešildalintas uždėdarbys \$15.000

CHARLES B. KEAR, pres. dentas, HARRY F. POTTER, kasierius

Be sveikatos nėra laimės!

THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTES pur daugel metų gyvuojantis, kuriam daktary specializaty pritaipimai turi didelę praktiką ir pažinimą gydyme visokių ligų, kokio jos skyrtaus ar vardo nebūtų, o ypatingai su geriausia pasekme ir pasišventimū išgydo užsėdintas ligas bei nesveikimus visokių silpnųjų: vyrų, moterų ir vaikų.

Tas Institutas kasdien apturi didelę daugybę nuo išgydytų padėkavonių iš visų kraštų Amerikos.

Rodijama visiems, kurie varginami yra ligoms bei nesveikams o nieks juos neįstengs išgydyti, kad kreiptusi į šita Institutą, tai apturės teisingus gynrus gerus vaistus ir pagelbą sveikatai; su vaistais drauge reikalingus pamokinimus per laiška lietuviškoj kalboj, kaip reikia apsieit, tepait išašikimim apie ligą.

Iš daugelio padėkavonių, pagal linkeįmų tų, kurie buvo varginami ligoms, o pasilikio pilnai išgydyti, čia patalpiname pripažinimus:

Garbėtas The Collins New York Medical Institutes!

Pradu pėitini šėdinas padėkavonų tų galis pajaminti už pagelbą sveikatai. Kad metus airgan ir daug visokių daktary parėdėdai net nepagalėbė ir tik labiau puolait ant sveikatos. Po visokių gydymo, atstėkūnait pas jus prasibait ligi skaudėjima krūtims ir pečių, rankų ir kojų ir kitas dalykus nuo, susilpėjimū, dirbimū, — tai per jus išimtingų gydymą ir gerus vaistus, kuriuos man prisistėit ir savarajius, pasilikau visai sveikas, nā tai nutūmūntai dėkavoti. Galia, kad iš laisr, prie jus neatsitėkūnait.

Su gudone **M. Fortuna** 110 Park Str., Butte, Moor

Goodolios Collins Institutes!

Ligos silpnybės, kurios ligai mane vargino ir pirmiau raikiau, o atkūntė valutas nuo: vidurių ligos, atėmų skaudėjimū ir šėdine didelio mūlimo, emkams kvėpavimo, vakšėdėjimū skaudimū po skaurius ir skaudėdij mėginimū su baltomis, jau likaus išgydyti.

Jog neturėjau ant vilnos šėgylt, nora ne viengydytojų būvus laukias o nepagalėbė, bet jus Institutes su savo gerais vaistais ir augūti mūlėm, padarė mane sveika, tai stuonėja didžiulius dėkavimus ir niekad jus neatsimėriū, kodėdam, palytinamam jus varėj perstatyū, kad laike ligos žinotų kur rasti tikrą pagelbą.

Mrs. J. Millarukone 4164 Goodale St., Columbus, O.

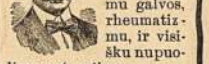
Išgydyta nuo sunkios moteriškos ligos, sugėdimumo gumbos, vidurių, didžio strėgų ir spėnėdo skaudėjimū ir nervų suklarimo. Džiaugiasi sveika ir laiminga.

Agneska Gacnikė 240 Ohio Str., Johnstown, Pa.

Inkriai sirges plaučių sloga, skausmu ir gėlimu galvos, reumatizmu, ir visokių nupuo-

limu ant pajėgų.

Jonas Trebeckas Box 196, Tercio, Colo.

Atsisaukiant į šitą Institutą pagelbos sveikatai, kad išgydyt geriausia savo prigimtoji (lietuviškoj) kalboj, aprašyt jausmus ir ligos praeitį ir dabartinį stovį nesveikumų: ką skauda, arba kokia liga, kaip seniai sergi, ar gydeisi pirmiau kur, kiek turite metų, vyras ar moteris, vedęs ar ne ir ar tą viską kas, mislini, kenkia ir vargina, liga bei nesveikumai, viską aprašant atidžiai ir teisingai.

Visi susižinojimai, ir norint buti išgydytu, turi buti adresuojama šiuom adresu:

The Collins New York Medical Institute,
140 West 34-th Street, New York, N. Y.

Dr. R. Mielke, Medical Director.

Atsilaukoms ir išlūbito ofisui (teipgi prigimtoji, lietuviškoj kalboj) geriausiai viską išrašyti) visada rasti Institutu Direktorių (Vadovą) susilaukiant reikalingai rodos ir pagelbą sveikatai, kasdien: nuo 10 ryto iki 1 val. po pietų. Nuo 2 po pietų iki 6 val. vakarė.

Svenčialaisius nuo 7 ryto iki 1 po pietų.

Lietuviška Budavojimo ir skoliofimo Banka

Čarteriuota Gruodžio 11 d. 1902 m.

Prima pinigus ant 4 proc. ant metų ir stuonėja pinigus į Lietuvą pigiau ne kaip per patę arba per kitas bankas. Adresuokite šaip: 2124 Sarah str., Pittsburgo, Pa.

Jonas Urlikas Prezidentas. Baltus Vaisnoras kasierius. Kun. Jonas Sutkaitis Sekretorius.

KAZ. RADZEVICZIA

121 E. Centre St. Shenandoah, Pa.

tuojaus šalia Lehigh Valley žy-plo. Visokių orielkų ir alans didelis zopostas, tepigi ir iš Europos visokių vyvų, cigarų ir visokių valgių ir oisterių.

Pakelčivingi gali gauri nakvynė ir prietėkė rodą vakvę.

Tepigi pradavoti sąporkotes ant visų linijų ir stuonėja pinigus į visas dalis svieto pigiausiai ir saugiai

J. MIELDAZIS

Kriaučius
122 S. Main st. Shenandoah, Pa.

OVERKOCZIUS ir ZIEMINIUS SIUTUS

pasiuva pūkiausiais ir pagal naujausios nados.

SZIPKORTES j ir isz Lietuovis pigiausiai ir ant geriausių laivų.

PINIGUS stuonėja saugiai, greitai ir pigiai.

Dr. W. J. WINTERS

Daktaras ir Chirurgas pabaigęs daktarystės mokslus Jefferson Medical Collegioj su pagarba. Specialistas akių ligose, nosies ir gerklės. Gydo paskėmėjim moterų ligas.

OFISAS: 110 W. Oak str., netoli S. Jardin st. SHENANDOAH, PA.

Parsiduoda

6 gyvenami namai ant East Lloyd St., Shenandoah, — Real Estate. Randos inesa \$45.00 per mėnesį. Prekė \$4400; primokėti reik \$2.000, kitkas ant hypotekos.

JESSE B. DAVIS, Insurance Agentas,
120 So. Jardin Str., Shenandoah, Pa.

Tepigi parsiduoda geri namai Girardvilleje.

